

ZAPISNIK

23. skupne seje mestnega zbora MLOL

z dne 22. 2. 1954

Z A P I S N I K
= = = = =

XXIII. skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki se je vršila v ponedeljek dne 22. II. 1954 od 16 do 19.30 ure v klubskih prostorih Kresije, Ljubljana,

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Dr. M o d i c Heli začne sejo, ki je bila sklicana na podlagi 89. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin.

Zapisnik seje vodi tov. Š i v i c Silvo, tajnik MLO.

Predsednik predlaga, da se za overitelja zapisnika izvolita ljudska odbornika: M r a v l j e Božo in M a t e l i č Alojz.

Soglasno sprejeto.

Seja je sklepčna, ker je od 70 odbornikov mestnega zbora prisotnih 52, od 60 odbornikov zbora proizvajalcev pa 53.

Izostanek so opravičili: Baucon Ljubo, Kavčič Jože, Klanjšek Ada, Matentič ing. Vera, Marvin - Zadnik Dr. Zvezda, Nebec Franc, Pečan Brane, Plevnik Jože, Škerjanc Ivan, Šušteršič Jože, Trtnik Tone, Zor Jože, Bebler Dr. Damjana, Bajec ing. Viktor, Dragar Bogomir, Sintič Božo in Svetina ing. Benjamin.

Izostanka niso opravičili: Avšič Jaka, Bobnar Stane, Keber Jože, Krivic Vladimir, Strah Franc, Brulc Štefan, Delač Ivan in Golob Roman.

Zapisnik XXII. skupne seje prečita tajnik MLO tov. Š i v i c Silvo.

Ker k zapisniku ni nobenih pripomb je bil soglasno odobren.

Predsedujoči predlaga, da iz prvotno predloženega dnevnega reda izpade točka 3./ Razprava in sklepanje o odloku o kategorizaciji stanovanj in o okoliših na območju glavnega

mesta Ljubljane, ter da pride ista na eno izmed prihodnjih sej. Danes se o tej točki ne more razpravljati ker še nismo dobili zapisnikov zbora ~~pr~~ volivcev. Nato predlaga predsedujoči naslednji izpremenjeni

d n e v n i r e d :

1. Poročilo o dosedanjem delu in o bodočih nalogah posredovalnice za delo.
2. Poročilo o dosedanjem delu in o bodočih nalogah Mestne inspekcije dela.
3. Razprava in sklepanje o odloku o razpisu nadomestnih volitev v 27. volivni enoti za zbor proizvajalcev MLO Ljubljana.
4. Personalne zadeve.

Predsedujoči, da izpremenjeni dnevni red na glasovanje.

Soglasno sprejeto.

Ad 1./ POROČILO O DOSEDANJEM DELU IN O BODOČIH
NALOGAH POSREDOVALNICE ZA DELO;

=====

Poročilo poda in obrazloži tov. M i k l a v e c
Angela, član mestnega zbora, kakor sledi:

Posredovalnica za delo, njeno dosedanje delo in bodoče naloge

Uvod:

Ob prehodu iz administrativnega socializma k demokratizaciji našega družbenega življenja in zlasti po prenosu naših podjetij v upravljanje neposrednih proizvajalcev se je pokazala potreba po ustanovitvi posebnih Birojev za posredovanje dela. Naloga teh birojev je predvsem ta, da začasno nezaposlenim delavcem in uslužbencem posredujejo novo zaposlitev, odgovarjajoči njihovi strokovni usposobljenosti, in da izplačujejo v času nezaposlenosti oskrbnine delavcem, ki so si to pravico pridobili v času predhodne zaposlitve.

Na področju Ljubljane posluje Posredovalnica za delo od 1. aprila 1952. Pristojnost te Posredovalnice se istočasno razteza tudi na okolico Ljubljane. Poleg svojih primarnih nalog Posredovalnica za delo obavlja tudi tehnično delo zvezano z izdajo delovnih knjižic. Za izvrševanje vsega tega dela ima Posredovalnica 13 stalnih in 6 honorarnih uslužbencev, ki so potrebni pri izdajanju delovnih knjižic. Od ostalih uslužbencev je 9 plačanih iz proračuna MLO v okviru Tajništva za ljudsko zdravstvo in socialno politiko, tri uslužbence pa plačuje OLO Ljubljana - okolica. Honorarni uslužbenci se po polovici plačujejo iz fonda za oskrbnine začasno nezaposlenih, a po polovici iz fonda delovnih knjižic.

Stanje zaposlenih v Ljubljani:

V zadnjih 3 mesecih od maja dalje je nezaposlenost v stalnem vpadanju. Po podatkih za I. polletje je na področju Ljubljana-mešto nezaposlenih skupno 1.423 oseb, od tega 1.243 žensk ali 82.2%. Od skupnega števila nezaposlenih žensk je delovnih in vojni invalidov 33, samskih brez otrok 913, z 1 otrokom 87, z 2 otrokoma 15, s 3 otroki 2 in s 4 otroki 1. Vprašanje zaposlitve začasno zaposlenih žena je torej trenutno najtežji problem zlasti še zaradi njihove socialne strukture, ki izkazuje naslednjo sliko: nezaposlenih samskih žena je 1.018, poročenih brez otrok 191, z 1 otrokom 192, z 2 otrokoma 98, s 3 otroki 34, s 4 otroki 15, s 5 otroki 7 in s 6 otroki 4. Skupno prijavljenih poročenih nezaposlenih žena je 541, vdov brez otrok 22, z 1 otrokom 16, z 2 otrokoma 15 in s 3 otroki 6. Skupno je prijavljenih 59 vdov. Ločenih žena brez otrok je 22, z 1 otrokom 23, z 2 otrokoma 10, s 3 otroki 5 in s 5 otroki 1, skupno 61 ločenih žena. Potrebno je pripomniti, da se ti podatki nanašajo na področje Ljubljane in Okraja Ljubljana - okolica, vendar je velika večina teh začasno nezaposlenih žena iz samega mesta. Na Okraj Ljubljana-okolica odpade namreč od skupnega števila nezaposlenih žena le 393 ali 31.6%.

Za nezaposlene žene, katerih je bilo omenjenega dne 1.243 je značilno, da je bilo med njimi le 22.9% takih, ki imajo več kot 5 let delovnega staža, dočim je med ostalimi 23.4% žena, ki nimajo niti 1 letnega delovnega staža. Razem tega je pri posredovalnici bilo prijavljeno 287 žena brez delovnega staža, t.j. takih, ki so se prijavile šele za prvo zaposlitev. To so večinoma hčerke delavcev in uslužbencev, a s kmetov je le malo deklet. Končno je značilno tudi to, da je pri večini začasno nezaposlenih žena stropnja strokovne usposobljenosti zelo nizka, kar še postru-

je problem nezaposlenosti žena, kajti takim ženam je le težko najti zaposlitev, ki bi bila primerna njihovi fizični konstituciji. Znano je namreč, da je nekvalificirano delo v glavnem povezano s fizičnim ali težkim fizičnim delom, ki za žene ne glede na njihovo starost ni primerno.

Tako nam podatki prikazujejo, da je na eno od prijavljenih nezaposlenih kvalificiranih delavk odpadlo kar 8.7 nekvalificiranih, dočim je na eno nameščenko s srednjo oziroma višjo strokovno izobrazbo odpadlo le 3.4 žena z nižjo strokovno izobrazbo.

Tudi starostna struktura nezaposlenih žena nam kaže, da je problem žena dokaj težak, saj je med njimi 48.1 ali 38.6% žena v starosti od 25 do 50 let, 56 ali 4.5% žena starejših od 50 let in 703 ali 56.9%, ki še niso dopolnile 25 let starosti. Ta problem je težak zato, ker žene z nad 25 let starosti podjetja le nerada sprejemajo na delo.

Dokaj drugačna je slika glede stanja nezaposlenih moških. Od skupno 226 /na Ljubljano okolice/ jih odpade 82/ prijavljenih in 82.8% časno nezaposlenih moških je namreč preko 62.8% kvalificiranih delavcev oziroma uslužbencev s srednjo ali visoko šolo. Pri nekvalificiranih delavcih, katerih je le 11.4% je situacija dokaj težavna, ker so vsi ali delovni ali vojaški vojni invalidi in se jih kot takih podjetja branijo sprejeti na delo. Med kvalificiranimi delavci pa so v glavnem šoferji, krojači in ševljarji, katerih strokovnost je zelo nizki stopnji. Med njimi so nekateri, ki že po več let niso bili v svoji stroki in so tako toliko utrpeli na svoji strokovnosti, da jim je le težko najti primerno zaposlitev, zlasti ker odklanja manj kvalificirano delo, k čemur jih po obstoječih predpisih zopet ni možno prisiliti.

Zdravstveni pregled, kateri je bil izvršen v mesecu oktobru 1953 začasno nezaposlenih oseb /izključno samo za področje Ljubljana-mesto brez okolice/ izkazuje naslednje stanje:

Pregledanih je bilo vsega skupaj 653 žena in 58 moških. Analiza pregledov je pokazala, da je:

sposobnih za vsa dela	250
za lahko delo sposobnih	411
za lahko dedično delo	45
nesposobnih za vsako delo	25
	731

Od skupnega števila pregledanih je 105 mladoletnih. Iz gornjih številk izhaja, da je le 34.1 zaposlenih za vsako delo, ali da je 56.3% sposobnih za lažja dela, sposobnih za lahka sedala dela pa 6.2%. Pri tem je treba omeniti, da podjetja tako delovno silo odklanjajo, kar je delno razumljivo, vendar je to družbeni problem, ki je povezan s tem, da se bodo stalno zviševali izdatki na ostrbninah nezaposlenim. Razen tega je potrebno imeti pred očmi to, da se ljudje brez dela pokvarjajo in zapadajo v nezdravo razmišljanje. Povsem nesposobnih za delo je sicer le 3.4% toda problem je toliko težji, ker jih sploh ni možno vključiti v nobeno delo. Zato je brez smisla, da so prijavljeni na posredovalnici kot nezaposleni, vendar zaradi obstoječih predpisov o pravicah delavcev in nameščenec, ki so začasno brezposelni, jih posredovalnica za delo mora voditi v svoji evidenci, dokler nimajo ti isti ki imajo pravico do invalidske upokojitve urejeno invalidsko upokožitev.

Posredovanje dela:

Iz podatkov tukaj. posredovalnice za delo je razvidno, da se je v letošnjem letu zaposlilo samo preko posredovalnice dela na področju Ljubljane in okolice skupno 5.353 oseb. Od tega 3.354 žensk in 2.949 moških. V istem času pa je iskalo delo pri posredovalnici skupno 8.380 oseb, od tega 4.905 žensk in 3.475 moških. Mimo posredovalnice dela pa se je zaposlilo v istem razdobju 1.179 oseb ali na področju Ljubljane-mesta ali pa izven našega teritorija. Iz navedenih števil je razvidno, da je bilo v teku I. polletja veliko prometa z zaposlevanjem začasno nezaposlene delovne sile ter da se je tudi zaposlitev v navedenem času znatno dvignila v primerjavi z letom 1952 ko se je do 30. junija zaposlilo le 3.277 oseb /60.7%/; od tega 2.004 moških in 1.293 žensk. Iz teh podatkov se mora zaključiti, da je razvojni potencial naše industrije v letošnjem letu precejšen. Posebno je znak, da se naša industrija še nadalje razvija, v tem, da v letošnjem letu stalno primanjkuje nekvalificirane in kvalificirane delovne sile - posebno moških. Tako se potrebe po kvalificiranih delavcih izkazujejo s številko 250 a s številko 400 potrebe po nekvalificiranih delavcih. Teh potreb ni možno kriti, ker podjetja, ki rabijo delovno silo povečini nimajo stanovanj na razpolago, takšnih delavcev pa bodisi kvalificiranih ali nekvalificiranih, ki imajo stanovanje v Ljubljani, pa posredovalnica nima registriranih, odnosno ker kvalificiranih delavcev in to v glavnem zidarjev, tesarjev, strugarjev, livarjev, kleparjev itd. kakor tudi nekvalificiranih delavcev iz teh strok skoro ni. Tudi dotok iz drugih republik, za razliko napram lanskemu letu, je precej manjši, saj je celo R. Bosna in Hercegovina nam javila potrebo po 2.000 nekvalificiranih delavcih ter po 200 kvalificiranih delavcih in strokovnih uslužbencih.

Tudi posamezni okraji v Sloveniji izkazujejo v letošnjem letu mnogo potreb po raznih strokovnih uslužbencih in kvalificiranih delavcih. Strokovno uslužbenstvo bi se na področju Ljubljane za potrebe ostalih okrajev dalo dobiti in sicer na ta način, da bi se predvsem strokovni uslužbenci posebno pa še višji strokovni uslužbenci pravilno zaposljevali po naših podjetjih in ustanovah. Obstoji prepričanje, da je dosti takih uslužbencev, ki imajo visoko strokovno izobrazbo, a so zaposleni na takšnih delovnih mestih, kjer bi jih lahko nadomestili uslužbenci z nižjo strokovno izobrazbo.

Kakšne so potrebe po strokovnih uslužbencih, se najbolje vidi po tem, da n.pr. CLO Postojna in Ščitanj iščeta vsak po 8 raznih strokovnih uslužbencev in to knjigovodje, komercialista, finančnega revizorja, pravnike itd. Enake potrebe so javili CLO Krško, Sežana, Ljutomer in Trbovlje, vendar tem potrebam ni možno zadostiti, ker v kolikor so taki strokovni uslužbenci registrirani kot nezaposleni, ne morejo sprejeti službe iz zdravstvenih ali pa iz družinskih razlogov. Pri takih, kjer obstoje objektivni razlogi, jih posredovalnica upošteva, vse ostale pa, ki odklonijo delo, izbriše iz evidence nezaposlenih in se jim odvzamejo vse ostale pravice.

Izplačevanje oskrbnih:

Analiza izplačevanja oskrbnih, ki jih sprejemajo začasno nezaposleni po Uredbi, izkazuje naslednjo sliko: ob koncu meseca septembra je dobivalo oskrbnino kot začasno brezposelni 234 oseb, od teh 58 moških in 176 žensk. Samo iz področja Ljubljane

mesta je skupno oskrbovancev ob že navedenem datumu 1.X. 1953 in to 53 moških in 144 žensk. V razdobju 9 mesecev t.j. od 1.1.1953 do 1.X.1953 je bilo izplačanega na račun oskrbnih in otroškega dodatka skupno din. 11,834.037.-. Od tega odpade na oskrbnine din. 8,236.077.-, a na otroške dodatke 3,645.960.- din. V istem razdobju lanskega leta 1952 pa je bilo izplačanega na oskrbninah in otroških dodatkih skupno 18,158.279.- din. To je za 9 mesecev od tega samo na oskrbnini 13,514.115.- din a na otroških dodatkih 5,644.164.- din. V letošnjem letu je torej v razdobju 9 mesecev bilo manj izplačanega za din. 6,274.242.- ali za 34.5% manj. Iz tega sledi, da je posredovalnica dela uspela, da je bilo mnogo več ljudi zaposlenih preko posredovalnice dela, na drugi strani pa je izboljšana evidenca omogočila, da so se v večji meri odkrивale in preganjale razne osebe, ki so hotele izkoriščati ust. novo. Nj. vedemo samo nekaj primerov, kako se nekateri ljudje izogibajo sprejeti delo, ki jim ga posredovalnica dela nudi. Tovarna "Zmaj" je začela naglo razširjati svoje podjetje ter je spričo pravilnega odnosa do posredovalnice iskala potrebno žensko delovno silo preko posredovalnice. Svoj stalež delavstva je zvišala od 60 na 280. Posredovalnica dela je skozi 2 meseca stalno pošiljala predvsemetiste, ki so bile socialno ogrožene in pa tiste, ki prejemajo oskrbnine. Lahko se trdi, da je bilo poslanih v to tovarno v razdobju 2 mesecev približno 500 žensk in da je bilo med njimi nad 200 takih, ki niso hotele sprejeti dela z raznimi izgovori, ki pa seveda večji del niso bili utemeljeni. Poleg tega pa je bilo približno 30 primerov takih, ko so že delale po nekaj dni in so enostavno zapustile delo in odšle iz podjetja. Slični primeri so se dogajali in se še dogajajo tudi pri drugih podjetjih, predvsem v opekarnah, različnih ekonomijah itd. Tako je n.pr. opekarna Mengša iskala delovno silo in to žensko delovno silo in dobila na posredovalnici seznam delavk iz neposredne bližine Mengša, kakor jih je pismeno pozvala, da se naj zglasijo zaradi dela, vendar sta od 29 pozvanih odzvala le vsa skupaj 2 delavki, pa še ti dve nista hoteli dela sprejeti.

Nadalje nam ta problem narekuje tudi to, da podjetja sprejemajo delovno silo mimo posredovalnice za delo odnosno ne dovoljujejo posredovalnici one delavce, ki so jih sprejela v delo po krajši ali daljši dobi nezaposlenosti. Tako se dogaja, da ima posredovalnica posameznike, še vedno v evidenci nezaposlenih in jim izplačuje oskrbnine in otroške dodatke, dasi so že davno zaposleni. Razen tega pa tak način zaposlevanja mimo posredovalnice povzroča tudi videz protekcionizma, ki posamezne nezaposlene, ki so registrirani pri posredovalnici, dostikrat tira do obupa, ko vidijo, da posamezna podjetja sprejemajo nove delavce, a med njimi niso tudi oni sami.

Po načrtu uredbe o vzdrževanju in pravicah delavcev in uslužbencev, ki začasno niso v delovnih razmerjih preidejo na stroški za vzdrževanja in zdravstveno zaščito na mestne in okrajne ljudske odbore. Predvideni izdatki bodo za Ljubljano po dosedanjem številu prijav nezaposlenih za leto 1954 din. 17,000.000.-. To situacija nam narekuje, da je potrebno na področju mesta Ljubljane ustanovljati razna nova podjetja lahke industrije /široka področja. S tem v zvezi bomo preprečili, da bi se izdatki za nezaposlene zmanjševali na račun gradnje novih podjetij in razširitve obstoječih.

Vajeniško vprašanje:

Poseben problem za posredovalnico predstavlja vprašanje vajencev, za katero se mora reči, da je skoro popolnoma zanemarjeno, ker se z vključevanjem učencev v gospodarstvo nihče ne bavi z odgovornostjo. Podrobnejše je navedeno v poročilu Inšpekcije dela.

Zaposlevanje invalidov:

Zlasti velike težave ima posredovalnica z zaposljevanjem vojaških vojnih in delovnih invalidov, ki so povečini upravičeni do prejemanja oskrbnine. Na področju Ljubljane je invalidov skupno 64 in to 31. moških in 33 žensk. Vključ temu, da so po uredbi, ki je bila objavljena v Uradnem listu FLRJ štev. 58/52, okrajni in mestni ljudski odbori upravičeni, da podjetja na svojem področju prisilijo, da sprejmejo invalide na delo in to višine 10%, vendar posredovalnici ni uspelo da zlomi odpor posameznih podjetij in da zaposli te invalide, dasi nekateri od njih čakajo na delo že več kot 1 leto. K temu je treba pripomniti, da je vprašanje zaposlitve invalidov v drugih glavnih mestih posameznih republik, zlasti v Zagrebu, zadovoljivo rešeno.

Izdajanje delovnih knjižic:

Posredovalnica je do 1.XII.1953 izdala za področje mesta Ljubljane in okolice skupno 76.236 delovnih knjižic, med katerimi je 4.100 takih primerov, kjer podatki o delovnem stažu še niso dokončno preverjeni po komisiji republiškega Zavoda za socialno zavarovanje. Če vzamemo v poštev, da je Posredovalnica za delo razdelila ustanovam in podjetjem 76.236 izvodov delovnih knjižic, a da je do 1.7.1953 bilo izdanih dokončno le 41.263 ali 54,1% delovnih knjižic, tedaj pridemo do zaključka, da se izdajanje delovnih knjižic odvija silno počasi. Glavni vzrok temu je to, da se mora v mnogih primerih dokazovati delovni staž s pričami in da je zelo veliko takih primerov, ko delavci in uslužbenci, kljub naprej najavljenem roku, ne pripravijo pravočasno vseh dokumentov, od katerih zavisi možnost ugotovitve strokovne usposobljenosti, delovnega staža itd. Ker so nove delovne knjižice polnoveljavno dokazilo za uveljavljanje pravic iz socialnega zavarovanja, bi vsekakor bilo potrebno, da delavci in uslužbenci z večjo resnostjo in vnemo pristopijo k zbiranju dokumentov, ki so potrebni za izdajo delovnih knjižic. To še posebno, ker je samo izdajanje delovnih knjižic dobro organizirano, saj trenutno dela na preverjanju delovnega staža 16 posebnih komisij Zavoda za socialno zavarovanje, a tehnično delo je poverjeno 6-tim honorarnim uslužbencem.

Prostori Posredovalnice za delo:

Vprašanje prostorov posredovalnice se rešuje že preko 1 leta, toda dosedaj žal zamanj. Sedanji prostori v Delavskem domu, ki jih posredovalnica uporablja, absolutno ne odgovarjajo potrebam našega poslovanja, saj so bili grajeni za samska stanovanja in ne za uradno poslovanje. Nemogoče je zadovoljivo poslovati v tako majhnih prostorih spričo tako ogromnega števila strank, ki vsak dan prihajajo na posredovalnico. Prostor 4x4 metre, kakršna je n.pr. čakalnica za ženske je mogoč, saj se dnevno v njem zbira najmanj 100 ljudi. Tako se žene prerivajo po tej sobici in po temnem hodniku, ki je komaj širok 1 meter ter prihajajo

jajo v čakalnico za moške, ki je pravtako vedno zasedena. Hodnik je temen in nizek, se slabo zrači, in tako vedno obstoja nevarnost raznih bolezenskih okužb. O tem vprašanju se je že pogosto razpravljalo. Upravni odbor posredovalnice je ta problem prikazal Svetu za zdravstvo kakor tudi Predsedstvu, vendar še do danes ni uspelo dobiti primernih prostorov. Vse težave izvirajo od tod, ker so bili prostori bivše Borze dela Delavskem domu preurejeni in se v njih nahaja delavska knjižnica. Treba je poudariti da je verjetno edinstven primer v Jugoslaviji da prostori bivše Borze dela danes ne služijo namenu za katero so bili zgrajeni. Vsa republiška glavna mesta imajo urejeno to vprašanje in uporabljajo prostore, ki jih je imela bivša Borza dela. Sem spadajo uradni prostori, skupne spalnice za prehodne brezposelne, kopalnice in kuhinje. Samo glavno mesto republike Slovenije Ljubljana še nima tega vprašanja urejenega. Situacija še otežuje vprašanje plačevanja centralne kurjave za katero se treba plačevati najmanj 50.000.- din mesečno. Ustroj centralne kurjave v traktu Delavskega doma v katerem se nahaja tudi posredovalnica je namreč takšen, da greje celoten trakt, v katerem se nahajajo tudi stanovanja, za katero se centralna kurjava uporablja praviloma samo v popoldanskih urah, ko prihajajo stanovniki iz služb. Tako bo morala biti centralna kurjava v pogonu vsak dan tudi v dopoldanskih urah in se bo na ta način na račun posredovalnice grel celoten trakt te stavbe. Prostori, kjer se nahajajo sedaj delavska knjižnica, odnosno, ki so nekoč služili Borzi dela pa imejo posebno centralno kurjavo. S preselitvijo urada Posredovalnice v navedene prostore bi dobili na razpolago tudi sobe za prenočevanje brezposelnih, ki jih po obstoječih predpisih posredovalnica mora imeti. Tako se prehodno brezposelni, ki nimajo kje prenočiti potikajo okrog po mestu po raznih čakalnicah, po raznih parkih itd. kar čestokrat služi raznim kriminalnim tipom, kot pretveza za njihovo sumljivo pohajkovanje. Če bi imeli primerne prostore za prenočevanje prehodnih brezposelnih, se to ne bi dogajalo in bi bilo na eni strani ustrezno nezaposlenim, ki potujejo in si iščejo delo, na drugi strani pa bi bila organom kriminalistične službe olajšana kontrola kretanja raznih sumljivih elementov. To vprašanje je n.pr. v Beogradu in Zagrebu zadovoljivo rešeno z ureditvijo prenočišč za prehodne brezposelne s kapaciteto 150 - 200 oseb, kjer imajo nezaposleni možnost bivanja in prenočevanja po več dni, medtem ko je v Ljubljani preskrbljeno samo za njihovo prehrano in je vprašanje njihovega prenočevanja še povsem nerešeno.

Dejstvo je da so dnevni pojavi kako in kje prenočiti prijavljence vsaj za eno ali dve noči. Zlasti pa bi bili potrebni taki prehodni prostori za socialno in moralno ogrožena dekleta, predvsem tiste, ki prihajajo iz kazensko poboljševalnih zavodov in ki jih sedaj ni možno kje prenočiti. Zato bi bili potrebni vsaj 2 večji sobi s približno 15 posteljami in to eno za moške in eno za ženske. S tem bi sicer še ne bilo ustrezno vsem obstoječim potrebam, ampak bi se dalo vsaj za prvo silo shajati. Zato je treba že saj misliti na to, da se sčasoma izprazniijo prostori, ki sedaj služijo v Delavskem domu za skupne spalnice stalnim stanovalcem in ki so bile zgrajene za prenočišča nezaposlenim osebam. Za te prostore je ravno Delavski dom najprimernejši tudi iz tega razloga, ker se v njem nahajajo urejene sanitarne naprave kakor kopalnice, umivalnice, razkuževalne naprave itd.

Svet za zdravstvo in socialno politiko predlaga skupaj s tem, da sprejme sklep, da se dodelijo posredovalnici za delo prostori, kateri so bili v ta namen zgrajeni. S tem bi izvršili to kar predpisuje uredba Ur. list FLRJ, št. 16/52 o posredov. za delo

Svet za zdravstvo in socialno politiko predlaga MLO-ju, da na skupni seji obeh zborov obravnava vprašanje brezposelnosti, oz. zaposlevanja ljudi v Ljubljani ter sprejme o tem gotove sklepe:

Svet daje MLO-ju predlog teh sklepov in sicer:

Ker bo v bodoče moral MLO kriti vse stroške za brezposelne /vštevši oskrbnine v času brezposelnosti v smislu obstoječih predpisov/ daje MLO vsem podjetjem in ustanovam v Ljubljani sledeča priporočila:

1. Podjetja in ustanove naj zaposlujejo delovno silo le preko posredovalnic za delo, vsled česar naj pravočasno javljajo svoje potrebe posredovalnici za delo. Le v kolikor posredovalnica nima na razpolago take delovne sile kakršno podjetje ali ustanova išče, naj iščejo delovno silo mimo posredovalnice za delo.

2. Podjetja naj po nepotrebnem ne odpuščajo delovno silo, pač pa naj ukrenejo vse, da razširijo proizvodnjo ter tako zaposlijo čim več ljudi.

3. MLO poziva posebno tista podjetja, ki imajo možnost razširiti oziroma uvesti novo proizvodnjo, pri kateri so lažja dela, da to spre in s tem omogočijo zaposlitev invalidov raznih rekonvalescentov, žensk itd.

4. V podjetjih naj se vrši nadurno delo le v res nujnih primerih, ter naj se rajši namesto nadurnega dela zaposli več delavcev ali uslužbencev, ki so brez dela.

5. Upokoјence naj imajo podjetja in ustanove zaposlene le v nujnih primerih /kjer je pomanjkanje strokovnjakov in podobno/ sicer naj le-te zamenjajo z onimi, ki so brez dela in so socialno ogroženi.

6. Podjetja in obrtni obrati naj zaposlijo oz. vključijo v učenje čim več mladine oz. vajencev, ter skrbijo za strokovno dvigovanje vseh pri njih zaposlenih ljudi /prirejajo naj strokovna predavanja, skrbijo za redno polaganje izpitov itd./

7. Podjetja naj pri svojih zaposlenih pospešijo zbiranje dokumentov za priznavanje delovne dobe, tako, da bodo na področju Ljubljane najkasneje do 1. julija 1954. izdane vse delovne knjižice.

Da se v Ljubljani brezposelnost likvidira oz. zmanjša na minimum, se sprejme še sledeče sklepe:

1. Namesto, da MLO izplačuje brezposelnim oskrbnine naj se rajši brezposelni začasno zaposlijo pri raznih delih /komunalnih, čiščenja itd./ ter med tem časom le-te preskrbi stalno zaposlitev.

2. V kolikor imajo posamezna podjetja možnost razširiti proizvodnjo z namenom, da bodo zaposlili brezposelne, pa nimajo sredstev za potrebne investitije, naj MLO takim daje primerna sredstva. Eventuelno naj bi se sklepale med podjetji in MLO-jem posebne pogodbe, s katerimi se podjetja zavezujejo, da bodo zaposlila gotovo število onih, ki so na staležu brezposelnih, MLO pa, da bo dal v ta namen potrebna sredstva, namesto da se izplačujejo oskrbnine.

3. Da se omogoči redno poslovanje posredovalnice za delo, se ji dodelijo za to namenjeni prostori /bivše kcrze dela/, za delavsko knjižnico, ki je sedaj v teh prostorih pa se preskrbi drugi primerni prostori /Uredba posredovalnice dela čl. 2 in 8/.

Gornji sklepi naj se sporočijo tudi OLO-ju Ljubljana
okolica, ker ljubljanska posredovalnica za delo posluje tudi
za področje le - tega v namenu, da tudi on da svojim podje-
slična priporočila oziroma sprejme gotove sklepe za prepre-
vanje brezposelnosti.

TABELARNI PREGLED GIBANJA NEZAPOSLENE DELOVNE SILE
v času od 1.4.1952 do 30.11.1953.

Mesec	Število nezaposl. oseb		Zaposlilo oseb		Odjav lastnih in u-radnih	Vajen- cev		Vklju- čilo v uk		Štev. oskrbo- vancev		Izplačane da- jatve, oskrb- nina, otr.do- datek in prev. sel.stroš.
	m	ž	m	ž		m	ž	m	ž	m	ž	
Leto 1952												
IV.	702	1161	363	226	16	-	-	-	-	32	38	355.820.-
V.	219	950	296	147	90	2	10	4	2	119	151	1,953.943.-
VI.	426	1961	330	180	27	11	111	2	2	173	226	2,299.016.-
VII.	504	1574	333	126	17	14	139	7	-	187	318	2,852.336.-
VIII.	355	1616	256	215	92	5	162	-	-	219	314	2,661.148.-
IX.	637	2042	506	399	63	13	189	-	-	205	329	2,678.926.-
X.	451	1388	507	327	1531	18	122	-	-	179	303	2,368.091.-
XI.	525	1832	358	319	73	19	135	-	-	142	429	2,114.641.-
XII.	453	2032	223	179	272	6	124	-	-	134	272	2,028.014.-
Leto 1953												
I.	404	2392	349	241	242	8	129	5	15	130	261	1,912.184.-
II.	356	2346	387	389	457	7	131	8	11	130	194	1,519.143.-
III.	313	1881	602	543	1216	3	-	3	10	79	210	1,194.544.-
IV.	264	1755	262	402	634	-	-	6	-	47	189	1,327.004.-
V.	256	1076	542	418	453	15	116	2	5	61	161	1,331.851.-
VI.	262	1637	407	371	571	23	159	2	11	55	197	1,318.297.-
VII.	289	1825	507	322	195	17	150	4	16	53	165	1,124.056.-
VIII.	294	1449	405	387	806	16	137	-	-	39	186	1,219.572.-
IX.	266	1620	302	495	403	13	132	8	46	58	176	1,115.876.-
X.	219	1679	323	462	412	24	171	22	2	41	169	957.083.-
XI.	226	1551	359	570	490	4	132	4	6	38	165	891.189.-
XII.												

Biro za posredovanje dela je od 1.4.1952 do 30.11.1953 zaposlil skupno z lastnim posredovanjem 14.652 oseb in sicer: 6.005 moških in 6.647 žensk. Osebe, ki so si našle same zaposlitev bodisi na področju mesta ali izven, jih je 8.213, med tem številom so zapopadene tudi osebe, katere so bile iz naše strani svoječasno izločene radi nerednega javljanja.

Pripominjamo, da pregled o gibanju delovne sile v letu 1952 - 1953 zajema tudi nezaposleno delovno silo, odnosno gibanje na področja Ljubljana - okolica 30 - 35%.

Skupaj izplačanega na oskrbninah in prevozih je bilo:

32,717.231.- din

=====

M o d i o dr. Heli

Načelno o vprašanju zaposlitve teh brezposelnih bi obravnavali najprej, pozneje pa bi obravnavali posebej vprašanje namestitve Posređovalnice za delo.

P e č a r Frano

Ne moremo sprejeti sklepov, ki se obvezni za naša podjetja kot priporočilo, ker bi s tem rušili pravice podjetij.

B o r š t n i k Frano

Tele poročilo, ki smo ga dobili uravnava vrsto problemov Posređovalnice za delo. Človek gleda te številke o nezaposlenih, ki dajo v prvem momentu vtis, da gre pri nas res za neko tako brezposelnost, ki je kočljiva zadeva, katere ~~moramo~~ ~~xxxxx~~ resno vsestransko proučevati, vendar konec koncev lahko ugotovimo, da je tu lahko govora samo o relativni nezaposlenosti, da je tu vrsta potreb delavcev posebno nekvalificiranih. Posebno vprašanje je tu zaposlitev naših žena; kako zaposliti čim večje število žena v industriji. Kakor pa navaja samo poročilo pa prideš do enega zaključka, da jih je zelo težko zaposliti. Če konkretno vzamemo primer Mengša: hoteli so imeti 30 ljudi dva sta prišla in še tista dva sta bila odklonjena. Če gledamo vprašanje zaposlitve v tovarni Zmaj. Kljub temu, da je tu delo take narave, kjer se ženska da zaposliti, jih je že po nekaj dneh dela, zapustilo delo. Tu se pojavlja resno vprašanje kako delati z ljudmi, ki so javljeni Posređovalnici za delo in kako te zaposliti.

Kako bi prišli na neko gospodarjenje in na neko usmerjanje ljudi. Prepričati je treba ljudi, da je edina rešitev le v delu in ne v nekem pohajkovanju, saj je tu vrsta ljudi, ki jih je nezaposlenost zadela iz vrst zabušantov. V glavnem so se rešili takih, ki jih je bilo vse drugo prej kot delo. Zato mislim, da je zelo resno vprašanje dela

te naše Posredovalnice za delo in po mojem mnenju bi bilo treba razmišljati o tem, kako dati te Posredovalnici za delo neko gospodarsko osnovo. Menja sem, da bi bilo pametno, da se to osloni na gospodarski svet ali pa na MLO, da se omogoči, da bo to steklo. Mi imamo pri Posredovalnici za delo upravni odbor. Če pogledamo delo tega upravnega odbora, bomo videli, da je to samo podaljšek Gospodarskega sveta (on se ukvarja več s tem) kako bodo rešili pritožbe, ki jih prisilci vlagajo za hranarino in kako reševati otroške doklade, kakor pa kako zaposliti te ljudi. Mi bomo ugotovili, da je vrsta teh takozvanih delavcev kvalificiranih in se ti vodijo še vedno kot nezaposleni zaradi tega, ker uredba tako govori in zato ne moreš človeka prisiliti, da bi šel kam drugam. Po eni strani dobiva hranarino oziroma oskrbnino. Mislim, da bi morali tukaj z našega zbora proizvajalcev ustanoviti upravni odbor, da damo v upravni odbor vsaj enega človeka, ki bo vedel več reči o problemih, ki so v zvezi z zaposlitvijo delovne sile.

Drugo vprašanje, je vprašanje zaposlitve naših invalidov. Mislim, da je na vsezadnje sramota, da imamo v Ljubljani še 64 invalidov, ki niso zaposleni. Mi vemo, da obstoja uredba, da vsako podjetje zaposluje 10% invalidov od skupnega števila zaposlenih, vendar pa bi se dalo v velikih primerih najti toliko delavnih mest, da bi zaposlili tudi teh 64 invalidov. Posebno je treba poudariti vprašanje zaposlitve vojnih invalidov. Mislim, da bi morali imeti do teh ljudi toliko socialnega čuta in da bi lahko našli toliko sredstev, da bi ti ljudje delali na določenih delavnih mestih in prejeli tudi malo več plače.

Tretje vprašanje, je vprašanje vojnih sirot. Mislim, da se bomo morali s tem vprašanjem temeljito seznaniti. Če mi pogledamo kakšne težave imamo pri posredovanju, da bi te vajence vzeli v uk, vidimo, da se jih vsak brani. Če mi gledamo, da so njihovi stariši dali nekaj za našo skupnost, moramo tej mladini tudi nekaj nuditi; omogočiti ji moramo na eni strani, da se gre učiti poklica, ali pa da gre vsaj v zaposlitev v naša industrijska podjetja. Zadnji sklep tretjega sklepa ki je bil predlagan v zvezi s preselitvijo Posredovalnice za

delo v prostore Delavske knjižnice. K temu bi dejal to, da se mi zdi, da je bil sklep prinešen na hitro roko. Mnenja sem, da bo treba o tem še precej razmišljati. Če smo takrat vrgli težke milijone za to, da se je stvar preuredila in postavila tako, da služi dvigu kulture naših ljudi. Nikakor si ne morem predstavljati, da bi morala imeti Posredovalnica za delo tako velike prostore. Mi sami lahko ugotovimo, da se je poslovalo z veliko ljudmi.

.....

Iz Bosne in Hercegovine išče pri nas 2000 nekvalificiranih delavcev zaposlitev. Če to stvar pogledamo iz gospodarskega in političnega stališča lahko najdemo primernejšo razdelitev prostorov za Posredovalnico za delo. Stanovanjski inšpektor bi lahko našel drugje prostor. To je stvar ocene situacije in mislim, da bi bilo vsekakor narobe seliti Delavsko knjižnico z izgovorom, da rabimo nevem kakšne prostore za prenočišča. Tudi ta izgovor ne drži. Mi smo Delavskemu domu ^{na razpolago} dali postelje ~~na razpolago~~ oziroma prostore. Ti prostori niso izkožiščeni niti do polovice. Bolje je, da pogledamo situacijo takšno kakršna je, da je zaenkrat postelj dovolj. Če bi se pa pokazala potreba po več posteljah, bi se to dalo še vedno urediti. Mislim, da je treba pogledati to stvar nekako ~~ix~~ s te strani.

S u h a d o l o c Anton

Namesto, da plačevanja preživnine naj bi se raje sredstva vložila v komunalno dejavnost in da ljudje zaslužijo tisti denar. Meni se zdi edino ta sklep dober. Tukaj ne bi bilo potrebno držati toliko kadra, ker bi se lahko vsakemu brezposelnemu, ki bi se prijavil za delo, dalo samo listek recimo pojdi delat na Komenskega cesto, ker je delo tam zate pripravljeno. Mi ne moremo govoriti o nikakršni brezposelnosti, če pogledamo naše časopise vidimo, da podjetja iščejo ljudi. Vem za konkreten primer, ko smo razpisali mesta za 20 delavcev. Ne rečem, da se niso javili, toda mi moramo danes gledati tudi na to kakšne ljudi sprejmemo v službo. Imamo mlade ljudi, ki bi morali biti tako gibani in ki bi lahko največ prispevali

s svojim delom v podjetjih in dali še drugim elan. Ti ljudje pravzaprav mislijo, da imamo danes socializem že dokončno na tapeti. Po drugi strani pa moramo mi gledati res na to, da sta tukaj dve plati: ne smemo gledati, da so gori sami postopki, ostanke ljudi katere bi lahko vrgli vse v en koš. Imamo pa res gori tudi prijavljene invalide. V tem oziru se polaga premalo pažnje. Težko je gradbenim podjetjem zaposliti te ljudi. To je zelo minimalna potreba. Verjetno bi se dala ta stvar v drugih podjetjih boljše rešiti. Vidimo pa, da imamo največ ljudi zaposlenih 3 mesece v enem, 3 mesece v drugem podjetju itd. Tako stanje je tradicionalno za gradbeništvo in za industrijo gradbenega materiala. Delavec zaposlen v enem od takih podjetij v gradbeništvu ali industriji gradbenega materiala mora trikrat do štirikrat menjat službo v letu. V tem je vsa stvar, da mi ne moremo tega kadra ustaliti.

Najvažnejša je preživnina. Meni se zdi, da je treba povedati kako razpolagamo s temi 12-timi milijoni dinarjev namenjenih za preživnino. S temi parimi milijoni bi se še dalo zgraditi par stanovanj. Ta sredstva namenjena za preživnino naj gredo v komunalno dejavnost.

Z a g a r - Toničevič Fani

Iz tega poročila je razvidno, da ~~je~~ večji del brezposlenih žensk in ta statistika nam prikazuje, da je na eno zaposleno delavko 7 do 8 nezaposlenih. Mislim, da ni v skladu oziroma nam ne sme biti vseeno, kakšne ženske pridejo na delo. Za te bi se moral pobrigati sindikat, da bi jih po vsej sili priučili k delu. Drug problem je ta, da je nesposobnih za vsako delo zaenkrat 25 brezposelnih. Ne vem kakšen smisel ima, da Posredovalnica za delo uvede v svojo evidenco ljudi, ki so popolnoma nesposobni za delo. Posredovalnica za delo bi morala dati MLO-ju predloge ali so ti ljudje sploh še za kakšno rabo ali ne. Naj jih prevzame socialno skrbstvo in ne Posredovalnica za delo. Kar se tiče prostorov na Posredovalnici za delo se mi ne zdi tako lahko. Ne vem,

če nam je res vseeno to, da so tam brezposelni iz drugih republik, da prehodniki Bolje bi bilo, da prehodniki prespijo v čakalnici na Kolodvoru. Z enim je imela opravka celo Narodna milica. Če pogledamo čakalnice za ženske. V prostoru 4 x 4 se drenja po 50 žensk. Prvič to ni higijenično, drugič je to amoralno. Ljudje pridejo naravnost iz zapora in je zato vprašanje kam ga porineš. Te stvari moramo bolj prediskutirati in podvzeti določene zaključke.

Kristian Ivan

Ker mi razpolagamo samo s približno statistiko, ki pravi, da imamo oca 15000 vojnih sirot nezaposlenih, je treba to vzeti v resen pretres. Ta problem ni nikjer zajet kar je predstavlja skrajno malomaren odnos do teh sirot, ker tem sirotam ne posvečamo nobene pažnje. Vojne sirote moramo zaposliti. Ne morem si predstavljati zakaj bi moral biti otrok dvakrat udarjen. Prvič brez staršev in drugič ne more delati v naši socialistični družbi. Zato mislim, da je potreben en analitik, ki bo te stvari proučil in da bo on v stalnem stiku z našimi šolami. Nikakor ne smemo dopustiti, da bi se polagala premajhna pažnja na te sirote, zato apeliram na Posredovalnico za delo, da vzame te stvari v pretres. Imamo še neki odnos s prosvetnimi oblastmi: res je, da predvideva naša oblast znanje za napredek vsakega posameznega člana. Pri nas še niso podani pogoji. Sicer imamo uredbo o osemletnem obveznem šolanju. Mi imamo na podeželju eno, dvo ali več-razredno šolo in sedaj nastane tu vprašanje kako pridejo otroci skozi, ker napravi samo 4 razrede osnovne šole. Na drugi strani pa vemo, da so ravno ti otroci, ki imajo nižjo šolsko izobrazbo tisti, ki se zanimajo za vse stvari. Potrebno bi bilo, da se odprejo tečaji. Ta odnos do teh sirot vlada predvsem v obrti, kakor tudi v industriji. Apeliram na zbor proizvajalcev naj ne zavzema tu ozkega gledanja. Na tem dela glavni odbor Zveze borcev, Socialistične zveze delavnega ljudstva, ZK in ostale množične organizacije. Prepričan sem, da bomo z vsemi temi forumi povezani, to v doglednem času rešili. Mnenja sem, da bo treba zagrabit v jedro šušmarjenje pri nas. Tovariš Miha Marinko je v svojem referatu odločno nakazal kakšno borbo je treba voditi proti šušmarjem. Mislim, da bi

morali kolektivni v podjetjih na to bolj paziti. Na eni strani imamo prvič veliko gospodarsko škodo, drugič pa odtegotanje narodnega dohodka. Tako mi je bilo pred kratkim javljeno, da je podjetje "Slovenija-vino" izvršilo večje bazene in da je tam zaposlilo privatne obrtnike v rednem delovnem času (3 ljudi) v popoldanskem času jih je najelo 17. Za te ljudi ni podjetje plačalo nobene akumulacije, niti socialnega zavarovanja in na ta način spravili v svoj žep 40 do 50.- dinarjev za vsakega človeka.

O c e p e k L o j z e

Opozoril bi na to, da to poročilo na eni strani prikazuje kakšno stališče imajo posamezniki. Mi pa vemo, da imamo tu nekatere ljudi zelo visoke starosti. Nekateri so stari po 50 let, ali pa so to takšni ljudje, ki so bili preje v svobodnih poklicih, pa so zaradi naše stvarnosti prisiljeni iskat zaposlitve, in je ne najdejo. Če hočemo politiko pravilno usmerjati se moramo ozirati tudi na to plat. Po eni strani nima pogojev za fizična dela, po drugi strani pa nima nobenih kvalifikacij. Če se ozremo še na to kar je omenila tovarišica "agar-Tomičević Fani, da imamo preko 25 popolnoma nesposobnih ljudi in da imamo po drugi strani precej takih, ki so za lahko delo sposobni, se pravi, da imamo v tem poročilu večinoma takšne, ki so zdravstveno ali starostno nesposobni, ali pa so popolni invalidi. Mislim, da bi morala te probleme reševati socialno skrbstvo, ne pa Posredovalnica za delo. Posredovalnica za delo bi se morala baviti z zdravimi, ne pa bolnimi ljudmi. Zato mislim, da bi bilo treba to stvar obravnavati s te strani. Kaže, da je to bolj socialen problem in zato je treba tukaj te stvari tretirati popolnoma drugače. Drug problem je problem nezaposlene kvalificirane strokovne delovne sile. Med te odpadeja največji del v glavnem na šoferje, krojače itd. Mi vemo, da v teh panogah obrtništva že dolgo časa ni pomanjkanja delovne sile, da imamo tam že dovolj kadra. Tu je problem v tem, da so ti predpisi zastareli, kakor tudi uredbe. Mi takega človeka s temi uredbami oziroma predpisi kvarimo, namesto, da bi mu pomagali. Lahko se zgodi, da tak človek ne bo za nobeno delo.

Mislím, da bi bilo treba tudi v tej smeri diskutirati.

Posredovalnica za delo bi morala tako gledati in predlagati korekturo uredb tako, da bi se ljudje zaposlili tam, kjer so potrebe. Danes ne moremo govoriti o kaki brezposelnosti, ker ~~imamo~~ ^{nam} sedaj ca 3000 nekvalificirane delavne sile manjka. Drugo kar je tovarišica Zagar-Tomičevič Fani diskutirala. Ne gre se sedaj za tiste ljudi, ampak za tiste, ki so se prijavili Posredovalnici za delo. Če se gre za prehodnike, pa dajmo še za tiste najti neke primerne prostore kar se da rešiti, ker so ti prostori na razpolago. Mislím, da bi bilo treba o teh stvareh še malo razmisliti in se pogovoriti.

G a š p e r i č Jože

Mi vemo to kar je že tovariš Očepek sam navedel, da so nekatere stroke prenasršene, zato moramo to mladino namestiti v prave poklice. Imeli smo sestanke, na katerih smo ugotovili, da nekatere stroke sploh niso poznane ljudem. zato ker so to stroke s katerimi ne prideš vsak dan v stik. Zato smo sklenili, da bo Društvo predmetnih učiteljev in profesorjev priredilo tak intenziven inštruktiven sestanek, kjer naj bi vzgojitelji povedali svojim učencem odnosno tistim, ki bodo letos zapustili gospodarstvo. Kakšni so ti poklici, kaj ti poklici pomenijo in kaj je potrebno, da se jih dobi. S tem v zvezi mblím reči to, da je usmerjanje te mladine toliko bolj važno zato, ker bomo kasneje že imeli naše kvalificirane delavce. Posredovalnica za delo bo morala voditi kontrolo nad tem, kakšne vajence naj sprejmemo. To sem nam lahko v doglednem času maščuje, ker so nekatere strok-e že prenasršene, druge pa so manj znane.

Z u p e t Avgust

Nastopa vrsta momentov, ki so pravzaprav novi. Predvsem mislím, da je zelo prav, ker ta razprava daje novih pobid za urejanje nekága vprašanja, ki za nas ne bo smelo biti tako dnevno vprašanje. Prav zato se ne bi mogel strinjati s takim naziranjem, češ da gre tu zgolj za neko varljivo brezposelnost. Gre v resnici za precejšnje število ljudi s katerimi moramo nekaj naredit. Strinjam se s pripombami glede

slabosti Posredovalnice za delo, ker gre za slabe stvari
ker ta Posredovalnica za delo še ne igra širše družbene
vloge. Se vedno nastopa kot nek formalist v zbiranju
takšnih in podobnih podatkov. Mi ne smemo zabresti v to,
da gre tu za vse ljudi, ki se zbirajo v naši Posredovalnici
za delo tudi, če bi bili ti ljudje takega krakterja,
se mi ne smemo s tem zadovoljit. Tako opozorilo je
potrebno dati. Iz teh razlogov, iz razloga koliko in v
kakšni meri naj se izboljša delo Posredovalnice za delo
mislim, da so pobude zelo na mestu. Nadalje se ne bi mogel
strinjati s tem, da gre tu pretežno za ljudi, ki so prav-
zaprav kandidati za naše socialne ustanove. Mislim, da
bi bilo treba konec koncev rešiti samo vprašanje. Imamo
~~primer~~ konec koncev ljudi, ~~kixxxxxxmi~~ s katerimi uganjamo
neko silo, uganjamo pa jo zaradi tega, ker nismo ničesar
podvzeli, da bi te ljudi usposobili za pridobivanje, ki
jih posameznik ima. Zato mislim, da je to širše in zelo
resno gospodarsko vprašanje in širše naše vprašanje, da
mi gledamo te stvari bolj konkretno in da se mi poglobljamo
vanje. Mnenja sem, da je v tem primeru premalo, ~~xxxxxxx~~
~~xxxxxx~~ moramo znati ločiti zrno od plevela. Sedaj gre v
resnici za bolj smoterna in konkretna obravnavanja ljudi
ki jih je pa le par looo ~~in-mislim~~, Napačno bi bilo, da
bi se zadnja diskusija ustavila pri tem, da bi mislili
o brezposelnosti, da gre tu zgolj za neko naplavinno ali
podobno. Jaz se s tistim priporočilom o katerem je govoril
zlasti tovariš Borštnik glede razširitve upravnega odbora
zelo strinjam in mislim, da je to nujna stvar, da se to
poveže na naš oziroma z našim zborom proizvajalcev. Da se
bodo te stvari resnično približale živi problematiki
našega gospodarstva in s tem dobile seveda bolj neposredno
reševanje vprašanj o katerem mi danes govorimo. Strinjam
se tudi s tem, da je vprašanje prekvalifikacije eno zelo
težkih vprašanj. Ne vem koliko naj bi naše posredovalnice
za delo šle na roke prekvalifikacijskim tečajem, vendar
pa mislim, da bi bilo to dobro napraviti.

Kvalifikacija naših žena je regresiven problem in zato mislim, da je to vprašanje zelo važno. Zato moramo mi preitimna prekvalifikacijo, ker bo to konec koncev koristilo tudi ženskemu vprašanju. Nekvalificirano delo, ta brezposelnost in ta ženski problem, si gredo zelo roko v roki. Glede razmer na Posredovalnici za delo in istočasno na vprašanju okrog prostora za prenočevanje ne bi v večji meri dotikal, ker mi nekatere stvari v resnici niso jasne. Gre za prenočevanje ljudi, ki se danes potikajo po Ljubljani, ne glede na to, ali so ti ljudje iz Posredovalnice za delo, ali ne. To so ljudje, ki so ^{ne} zaposleni, ali pa izgubljeni. Gre za to, da mi to rešimo v širšem smislu. To se pravi, da rešimo v tem smislu in potem je treba to tudi takole gledati. Druga stvar je ta, da ne moreš človeka rešiti na najbolj primitiven način, da boš strpal moške in ženske skupaj v en prostor, ker gre konec koncev za najbolj različne ljudi in za higijenske ljudi. Tu je treba ustvariti režim, ki ga je danes težko rešiti, ker so vse stvari domala propadle. Toliko sem mislil z ozirom na to, da ne bo naša razprava zdaj skrenila v tej smeri, o kateri sem govoril in da bo mogoče naknadno razpravljanje. Konec koncev je Svet za zdravstvo in socialno politiko MLO stvari reševal oz. obravnaval bter dvoma s težnjo, da bomo pri nas krepili socialno. Tukaj ne bi mogel prvrči stvari na druge, ker imamo precejšnje število manj sposobnih ljudi, kateri so že socialni podpiranci.

M a r t i n š e k T o n e

Povedal bi vam primer ravno k temu problemu. Gre za rehabilitacijo invalidov. V svojem poklicu sem hotel nekoč rešiti enega tovariša. Nismo mogli doseči nobenega pozitivnega uspeha. Zgodi se, da se učenec na poti v šolo ponesreči. Recimo, v tem primeru gre za to, da si je polomil levo roko, ostala mu je še desna. Sindikalna podružnica je rekla, da mu bo pomagala. Take ustanove mi zaenkrat še nimamo. Mislil sem, da bo na Zaloški cesti neko podjetje za rehabilitacijo invalidov. To naj se čim prej reši. Ti primeri so majhni, ampak se bodo v bodoče še bolj pokazali.

D r n o v š e k L o j z e

Nekaj glede delovne sile, ki prihaja k nam iz drugih republik. Zaposlen sem v lesni industriji. Mi smo skozi celo leto iskali kvalificirano in dobro delovno silo. Tista delovna sila mora prihajati iz Bosne in Hercegovine iskat delo. Prihajali so takšni ljudje,

kakršne smo tudi pri nas metali ven. Kamor-koli greš, povsod iščejo delovno silo, Ti ljudje, ki prihajajo k nem iz drugih republi pravijo, da se pri nas cedita med in mlako. Mišljenja sem, da bi tudi bila dolžnost upravnega odbora, da bi to vprašanje pravilno reševal kot problem zaposlitve delovne sile. Kar se pa tiče zaposlitve delovne sile vojnih sirôt, mislim, da je to precej odvisno od uprave podjetja, oz. od delavskih svetov. Katero-koli podjetje ima malo razumevanja, to zaposluje delovno silo, prijavljeno na posredovalnici za delo, katero pa tega razumevanja nima, tam pa je naloga zbora proizvajalcev, da te ljudi nekam da. Dotaknil bi se še vprašanja knjižnice:

Govoril bom kot delavec. Mi delavci smo na to knjižnico zelo ponosni. Če bi to knjižnico res nekam razbili in jo postavili drugam, bi s tem trošili ogromne denarne vrednosti. Knjižnica je zdaj lepo urejena, zato sem mnenja, naj knjižnica ostane tam, kjer je.

C i l e n š e k N.

Pojasnila glede Posredovalnice za delo. Najprej bi se dotaknil same zaposlitve. Popolnoma se strinjam stem, da mi danes ne moremo govoriti o ne vem kakšni brezposelnosti, oz. mi bi se morali pozabavati stem, kako prekvalificirati oz. vzgojiti kader, katerega nam danes tako zmanjka. Če mi pogledamo v tekstilno stroko, lahko vidimo, da se nam povsod pojavlja problem pomanjkanja delovne sile. Pojasnil bi tole, da se stanje od 1.1.1952 na 1953 znatno spremenilo. Takrat je bil precejšen dotok delovne sile iz drugih republik, to je bilo takrat, ko se je vršala reorganizacija, ko je bilo na razpolago še več delovne sile. Danes nimamo več tega dotoka iz drugih republik. V letu 1953 je bilo povpraševanje po navadni delovni sili, predvsem moški delovni sili, veliko in zato je razumljivo, da je bilo tudi na samem področju Ljubljane veliko povpraševanje. Dejanski problem pa je problem zaposlitve ženske delovne sile. Tega se ne da rešiti drugače kot edino na ta način, da začne naša industrija z nekakšno širšo proizvodnjo, ker bi na ta način rabila več strokovnega kadra, ki bi ta drobno industrijo poganjali. To je torej eno vprašanje. Poleg tega imamo na področje Ljubljane velik dotok delovne sile tudi iz okolice. Poleg tega pa je tudi ogromno ljudi, predvsem žensk, ki sicer niso Ljubljančani, vendar so tu že par let. Tudi te je doletela brezposelnost. Te ženske so stare recimo 25-30 let in jih tudi ne moremo zaposliti, kljub temu, da so one pripravljene delati. Drugo je vprašanje žensk, kimse postale vdove, ali so se doma spremenile družinske prilike, da je ta ženska danes primorana, da gre iskat zaposlitev. Te

nimajo potrebnih kvalifikacij in večina je starejših od 40 let.

Kar se pa tiče teč, ki so za delo nesposobne in pa, kar se tiče vprašanja ljudi, ki imajo določene kvalifikacije, je stvar tač, da mi teh ljudi ne moremo zaposlit, oz. prisilit, ker mu ponujamo drugo delo, ki ni v zvezi z njegovo kvalifikacijo. Pred dobrimi štirimi, petimi meseci smo predlagali Republiški upravi za posredovanje dela oz. Svetu za zdravstvo in socialno politiko LRS, ki je potem te stvari poslal zveznemu svetu v Beograd. Do danes teh sprememb še ni. Dokler jih ni, moramo poslovati po starem.

Kar se tiče prostorov Posredovalnice za delo, bi rad povedal naslednje: mi sicer že par mesecev razpolagamo z eno sobo, moramo pa se zelo omejiti, ker je tam prostora samo za 9 ljudi. V tisto spalnico moramo dati samo res najgornjše primere, ljudi, ki nimajo nikogar. Zgodi se, da pride včasih tja poročen človek z otrokom, ki nima ne dela, ne stanovanja i.t.d. Za ženske pa sploh nimamo nobene sobe, kljub temu, da je teh žensk precejšnje število. Če bi imela posredovalnica za delo prostore na razpolago, bi lahko ljudem prepreečila čakanje po vežah i.t.d. Zaradi tega moramo ljudi odvracat, kar se med ljudmi zve in sicer to, da Posredovalnica za delo nima prostorov. Beograd in Zagreb pa imata te prostore na razpolago. Pod silo razmer smo meseca decembra l.l. strpali nekaj deklet, ki so prišla iz izboljševalnega zavoda, v dvorano, v katero smo dali par postelj in te so bile zasedene nekaj dni. To je trajalo tako dolgo, dokler se te ženske niso zaposlile. Prostor, ki so bili grajeni nalašč za take ljudi, vsekakor pripadajo Posredovalnici za delo. Otežkočeno je tudi samo delo, ker se dnevno zbira najmanj 100 do 200 ljudi. Nimamo nobene čakalnice. Ljudje se lahko shajajo, kar je nehigienično in amoralno. Pisarne na Posredovalnici za delo niso pisarne, ampak sobe (samske) kjer morajo naši ljudje delati. Mnenja sem, da ho treba na vsak način nekaj žrtvovat. Če bo šla Posredovalnica za delo ven iz teh prostorov, bo tam prostor, kjer se bodo brezposelni lahko usedli: tako imajo v Beogradu in Zagrebu, edino v Ljubljani te stvari še niso urejene.

B a z n i k A l b i n

Hotel bi se dotakniti vprašanja glede poslovanja posredovalnice dela in istočasno tudi vprašanja neposrednega stika Posredovalnice za delo s samimi delovnimi kolektivi. Nam je jasno, kadar gre za delovno silo, da doživimo to, da dobimo tako delovno silo, kakršna Posredovalnici za delo pač paše. Treba bi bilo več po-

vezave med Posredovalnico za delo in delovnimi kolektivi.

Drugo je vprašanje brezposelnosti naših žena. ~~Naše žene, stare 20-25 let, gospodinje, se primerane, da se zaposle-~~

Naše žene, katere so bile 15-20 let gospodinje, so danes primorane, da se zaposle, kljub temu pa jih danes nihče ne vzame, ker so stare 35-40 let, kljub temu, da imamo pri nas mesta, kjer bi se le-te dalo zaposliti. Danes je vprašanje, kako bomo zaposlili žene padlih borcev za svobodo, po katerih prejemaajo od socialnega zavarovanja samo 3-5 tišoč din. V takih primerih pa je treba pred delovne kolektive postaviti malo bolj ostro, ker se le-ti največkrat ne zmenijo zanje, niti se ne zmeni zanje socialno zavarovanje, niti noben bog. So ljudje, ki ne bodo robantili za svoje pravice, kljub temu, da jim te pripadajo.

Vprašanje zaposlitve naših invalidov:

Poznam konkretno podjetje, ki se je povezalo z društvom vojnih invalidov. Postavili smo vprašanje: lahko zaposlimi toliko in toliko invalidov (podjetje je namreč to postavilo), dobili pa smo jih samo 9 in nič več. Vprašam se sedaj, kje so še ostali invalidi. Postavili smo tako, dajte nam invalide in ne prostitutke. Lansko leto smo jih vzeli preko 200 (invalidov namreč in ne prostitutk). Sedaj se vprašam, kje so vsi ostali vojni invalidi. Tukaj se mi zdi, da je vmes še eno drugo vprašanje namreč vprašanje prekvalifikacije delovne sile. Danes je enemu našemu Kranjcu v naši preljubi Jugoslaviji težko iti čez prag, da bi se tam usposobil. Strinjam se s tem, da damo človeku kakšno drugo kvalifikacijo. Človeka je treba politično preprišati, da bo šel kam drugam in se usposobil pri svojem delu. Mislim, da bomo morali po tej smeti več narediti.

B O r š t n i k F r a n c

Pri nas je res vprašanje, kako bomo te ženske zaposlili. Za moške si ne delamo nobenih problemov. Mislim pa tukaj na neko drugo vprašanje, namreč na vprašanje, kako zaposliti ženske na mestih, katere danes zasedajo še moški. Na eni strani ugotavljamo to, da nam moških primanjkuje, po drugi strani pa ugotavljamo, da imamo prilično število žensk, ki ne najdejo delovnih mest. Mnenja sem, da se moramo malo zavzet za to, da tam, kjer se da zaposliti žensko delovno silo, ta problem tudi rešujemo.

Drugo vprašanje je vprašanje zaposlitve naših žena 4 ure dnevno. Imamo celo vrsto žensk, ki si žele skrajšan delovni čas. Tukaj se pojavlja drugo vprašanje in sicer vprašanje, kako urediti glede njihove upokojitve. One bi na 4 urno zaposlitev že pristale, če

bi bile sigurne, da bodo dobile minimalno pokojnino. Zaradi naše toge zakonodaje bi ji seveda vse to odpadlo. Imamo vrsto žensk, ki to predlagajo in forsirajo. Ker pa smo mi večkrat precej okorni, ne najdemo primerne rešitve iz teh paragrafov. Mnenja sem, da bi moral biti upravni odbor povezan z zborom proizvajalcev in sicer prav po vprašanju delovnih mest in po vprašanju proučevanja politike delovnih mest. Selitvi posredovalnice za delo ne bo nihče nasprotoval, zato lahko vsakdo pride do zaključka, da je treba nekaj pokrenit. Stojim na stališču, da delavska knjižnica še ni rešitev problema. Kar se tiče prenočišč, sem mnenja, da prehodniki niso stvar Posredovalnice za delo, ampak prehodnega doma v Ljubljani. Ta dom naj služi svojemu namenu. Tam notri so bili stalno stanovalci, razen v spodnjih prostorih. Kakor hitro bodo prostori korišćeni, delamo lahko še vedno na tem, da dobimo nek prostor. Nastane pa zdaj vprašanje, kam dat te stanovalce v Domu prehodnikov.

M i k l a v e c a n g e l a

Upravni odbor, ki ima važno nalogo pri reševanju socialnih problemov in pri reševanju splošne politike, naj se razširi, da bo tako laže reševal ta vprašanja. Poleg tega predlagam, da bi se pomenili glede predpisov oz. sprememb teh predpisov v zvezi s prekvalifikacijo, ker morajo ti ljudje dobiti zaposlitev, kljub temu, da so to najslabši ljudje, ki tudi v svoji stroki ničesar ne pomenijo. Posredovalnica za delo naj bi vzgojila in usmerjala te ljudi. Vajeniškemu vprašanju moramo posvetiti več pažnje, posebno pa vzgoji partizanskih sirot. Predlagam, da napravimo na tej naši seji zaključek. Mišljenja sem, naj se vendar da prostor Posredovalnici za delo in sicer na Resljevi cesti, kjer so prostori delavske knjižnice, da bo s tem omogočeno delo ta ustanove.

M o d i s d r. H e l i

Predlagam: naslednje zaključke:

1. Glede priporočil o spremembi uredb zakonodaje. Diskusija je pokazala, da so pobude že dane in da je stvar MLO-ja, da smatra, ali je treba te pobude podpreti ali ne. V ta namen naj bi posebna komisija proučila te stvari.

2. Glede priporočila podjetjem in pa MLO-ju diskusija ni nič oporekala, zato smatram, da so ta sprejeta.

Vprašanje je sedaj glede prostorov Posredovalnice za delo.

Poročilo samo trdi, da prostori niso primerni in Posredovalnica za delo zahteva, da se izprazni delavska knjižnica. V diskusiji te stvari niso bile posebno pojasnjene. Kakor je meni znano, se dela knjižnica in sicer bo šel strokovni del na republiški forum, ostane pa samo belitristični del, ki se namerava združiti s Št. Jakobsko knjižnico.

D e r m a s t i a m a r a

Predlagam, da ostane delavska knjižnica tam, kjer je, za Posredovalnico za delo pa se bodo našli drugi prostori. Predlagano je bilo:

1. da delavska zbornica ostane tam, kjer je,
2. da pride knjižnica v prostore Delavske zbornice,
3. da posredovalnica za delo ni v primernih prostorih. S tem se cela stvar odloži.

Sporno je bilo samo vprašanje prenočišč. Prostor za prenočišča ostane in se lahko samo še razširi.

M o d i c d r. H e l i

Kdo je za spreminjevalni predlog, kakršnega je postavil tov. Oček in sicer, da tam ostane prostor za prehodnike in se ta eventualno še razširi, da ostane knjižnica tam, kjer je, in da si urad posredovalnice išče nove prostore. Sprejet je bil prvi predlog, da delavska knjižnica ostane tam, kjer je.

Ad 2. POROČILO O DOSEDANJEM DELU IN O BODOČIH

NALOGAH MESTNE INSPEKCIJE DELA.

Poročilo obrazloži tov. Zupet Avgust, član Sveta za
zdravstvo., kakor sledi:

Dosedanje delo in bodoče naloge

Mestna inšpekcija dela

Uvod Nastanek ustanove inšpekcije dela je treba iskati v oni dobi, ko je borba proletariata zaradi svoje organiziranosti postala tako močna, da so morale vlade posameznih buržoaznih držav pristati na upravičene zahteve delavcev in z izdajo odgovarjajočih zakonskih predpisov zaščititi življenje in zdravje delavcev na delovnem mestu. Organizacije te službeje v nadaljnjem zgodovinskem razvoju pod nenehnim pritiskom delovnih mas obhvala vse jasnejše obrise, dokler se ni izkristalizirala v okviru posebnih organov inšpekcije dela, katerim je bila poverjena izključna naloga, da skrbijo za zdravje in življenje delavcev pri delu. Ta težnja je končno dobila svoje potrdilo tudi v mednarodnem obsegu, ko je po prvi svetovni vojni Mednarodna organizacija za delo kot ena prvih mednarodnih konvencij sprejela konvencijo o inšpekciji dela, katero je ratificirala večina držav članic te važne mednarodne institucije, ki po drugi svetovni vojni deluje v okviru Organizacije združenih narodov.

Inšpekcija dela je po tej konvenciji treba smatrati kot neodvisen organ, ki nosi vso odgovornost za to, da se v podjetjih in posameznih obratih spoštujejo vsi predpisi, ki so bili izdani v cilju higijensko-tehnične zaščite delovnih ljudi. Glede na te funkcije se je inšpekcija dela s kapitalistično ureditvijo razvila v policijski organ, ki nadzira izvajanje predpisov in kaznuje po upravni poti prekršitelje teh predpisov. V naši stopnji družbenega razvoja pa je Inšpekcija dela kot družbeni organ zadobila mnogo širše področje dela. V celokupnem sistemu družbene kontrole, kjer imamo cel niz inšpekcij /gospodarsko, trgovinsko, sanitarno itd./, inšpekcija dela razen kontrolne funkcije in z njo zvezane pravice kaznovanja mora izvajati tudi vzgojno funkcijo pri samih delovnih kolektivih, da tudi oni sami uporabljajo vsa sredstva, ki morejo zagotoviti kar najbolj popolno zaščito življenja in zdravja posameznih članov delovnega kolektiva. Ker je družba poverila Inšpekciji dela skrb nad življenjem in zdravjem neposrednih proizvajalcev, tedaj iz te funkcije sledi, da ima Inšpekcija dela v okviru posameznih inšpekcij kot družbenih organov izredno važno vlogo, ki njenim organom nalaga, da postavljene naloge izpolnjujejo čim bolj vestno, zavečajoč se svoje polne odgovornosti, ki jo imajo pri tem pred družbo. Mesto, ki ga ima Inšpekcija dela v današnji stopnji našega družbenega razvoja pa obvezuje tudi vse organe ljudske oblasti, da Inšpekciji dela dajejo polno pomoč in z njo sodelujejo pri izvrševanju obsežnih nalog, ki so ji naložene po obstoječih zakonskih predpisih.

Med temi nalogami, ki so vsebovane v Zakonu o inšpekciji dela, so najvažnejše naslednje: nadzira izvajanje predpisov v ureditvi delovnih razmerij /plače, delovni čas, nadurno delo, odpovedi, dopusti itd./; nadzira izvajanje tehničnih in zdravstvenih tehničnih varnostnih ukrepov pri delu oseb, ki so v delovnem razmerju, nadzira, kako je preskrbljeno za stanovanje in prehrano delavcev in drugih zaposlenih oseb; nadzira pravilno zaposlitev gospodarskih učencev, njihovo učenje in domove za gospodarske učence; posreduje pri delovnih sporih, raziskuje vzroke nepričakovanih prekinitev dela; preiskuje na samem kraju vzroke in okoliščine smrtnih nesreč in hujših nezgod pri delu; preskuša vzroke

obolenj in nezgod pri delu ter vodi o njih evidenco; izdaja odredbe in predlaga ukrepe za zmanjševanje in preprečevanje nezgod ter po-
klicnih in drugih obolenj v zvezi z delom; nadzira popolno in pr-
vilno izvršanje predpisov o delovnih knjižicah; nadzira redno vo-
stvo knjig o delovnih nezgodah, osebnih kontrolnih listov, plačil-
nih seznamov in drugih podatkov iz delovne pogodbe; posreduje pri
uravnavah podjetij za pravilno razvrstitev delavcev, zlasti žensk,
mladoletnikov ter vojnih in delovnih invalidov glede na njihovo
telesno in zdravstveno stanje; proučuje tehnične in zdravstveno-
tehnične naprave in sredstva ter odreja ukrepe za njihovo izpo-
polnitev; daje mnenja o načrtih za zgraditev oziroma preureditev
podjetij, delavnic in podobno, da bi se ugotovila tehnična in
zdravstveno-tehnična varnost pri delu; izdaja letna poročila in
publikacije s področja inšpekcije dela; vodi propagando na področ-
ju inšpekcije dela.

Splošen pregled Mestne inšpekcije dela:

Na področju MLC glavnega mesta Ljubljane obstoji poseb-
na Inšpekcija dela, ki samostojno deluje v okviru Tajništva za lj.
zdravstvo in soc. politiko. Delo Mestne inšpekcije dela je dosti
težavno, kajti njen delokrog se razteza na 2.491 podjetij s preko
60.000 delavci, a posle opravljajo samo 3 inšpektorji, ki nikakor
niso v stanju, da v toku leta pregledajo vsa podjetja, kar bi mo-
rali po obstoječih zakonskih prepisih. Poleg nezadostnega kadra
pa predstavlja za MID veliko težavo tudi sistem njenega dela, ker
še ni uspela, da si zavaruje zadostno pomoč in sodelovanje pri po-
sameznih delovnih kolektivih in pri posameznih organih MLC.

Glede na strukturo podjetij na področju mesta, od ka-
terih je 2.394 ali 96% takih, ki imajo manj kot 100 delavcev, a z
nad 500 delavci je samo 13 ali 0,52% podjetij, tedaj se celo more
zaključiti, da se s sodelovanjem MID more zjeti nadzor le nad
zelo majhnim številom zaposlenega osebja, kajti velika večina je
zaposlena po manjših zelo raztresenih podjetjih, med katerimi je
še 1.368 privatnih obrtnih delavnic, ki mestnim inšpektorjem dela
fizično niso dosegljiva zaradi njihovega nedovoljnega števila. To
se najbolje vidi po tem, da je n.pr. v letu 1951 od skupnega števi-
la 2.491 podjetij bilo pregledanih le 194 /7,8%/; v letu 1952
215 ali 8,6%, a v letu 1953 /I. polletje/ 191 odnosno 7,7% vseh
podjetij.

Pri teh pregledih je v letu 1951 bilo ugotovljenih
385 nedostatkov in to 380 higijskih, 445 tehničnih in 160 takih,
ki izvirajo iz delovnih predpisov. V letu 1952 je pri 215 pregledanih
bilo ugotovljeno 1.113 nedostatkov, od teh 338 higijskih, 503
tehničnih in 172 iz delovnih razmerij. V I. polletju letošnjega
leta pa so inšpektorji dela odkrili pri 191 pregledih 317 nedosta-
tkov, od katerih odpade 289 na higijsko-tehnične in 28 na nedo-
statke, ki izvirajo iz delovnih razmerij. Povprečno je pri en pre-
gled odpadlo v letu 1951 5,05 nedostatkov, v letu 1952 5,32 ne-
dostatkov in v letu 1953 /I. polletje/ 1,66 nedostatkov. Iz tega
se vidi, da na posamezen pregled odpade razmeroma malo ugotovlje-
nih nedostatkov, kar narekuje, da bi se vsak pregled v podjetju,
ki jih je bilo v teh letih itak prilično malo /saj je na enega od
3 inšpektorjev prišlo v letu 1951 le 65 pregledov, v letu 1952
72 pregledov in v I. polletju 1953 63 pregledov/, ne smel omejevali
samo na ugotavljanja nedostatkov in izdajanje odredb za njihovo
odklanjanje, to je na izvajanje nadzora, temveč tudi na vzgojno
delo med člani delovnih kolektivov, da bi se sami usposabljali za
uspešno čuvanje pred nesrečami.

Nezgode pri delu:

Da je tako delo nujno potrebno, se najbolje vidi po tem, ker je število nezgod pri delu v stalnem porastu. Tako se je v letu 1949 ponesrečilo 1.889 delavcev

"	"	1950	"	2.460	"
"	"	1951	"	2.962	"
"	"	1952	"	3.541	"
"	"	1953 I. poll.	"	2.129	"

Smrtnih nezgod pri delu je bilo v letu 1951 18, 8 v letu 1952, a 4 v prvih 6 mesecih leta 1953.

S tem so samo podjetja in socialno zavarovanje imeli

škode:

v letu	1949	Din	9,519.500.-
"	"	1950	11,509.000.-
"	"	1951	16,013.400.-
"	"	1952	20,522.925.-
"	"	1953 I. poll.	13,661.760.-

a število delovnih izgubljenih dni je znašalo

v letu	1949	38.082.-
" "	1950	46.036.-
" "	1951	61.590.-
" "	1952	77.445.+
" "	1953 I.poll.	48.802.-

Ravno na področju propagandnega dela pa Mestna inšpekcija dela dosedaj ni mnogo storila v glavnem zaradi tega, ker je smatrala, da se njeno delo v glavnem omejuje na nadzor in na predlaganje v kaznovanje, kar je dokaj neučinkovito z ozirom na to, da se tako delovanje more uporabiti le pri sorazmerno majhnem številu podjetij. Iz podatkov o izrečenih kaznih se namreč vidi, da je v letu 1951 bilo zaradi grobih prekrškov izrečenih le 41 denarnih kazni v skupni višini 68.000.- din, v letu 1952 pa le 6 kazni v višini 17.500.- dinarjev. Letos je v prvem polletju bilo predlaganih v kaznovanje po sodniku za prekrške 55 primerov, od katerih so se dosedaj le 3 končali s kaznovanjem krivcev v višini 6.000.- dinarjev, dočim so ostali predlagani za kaznovanje ali bili zavrženi, ali pa so še v postopku. Te kazni izrečene v tako maloštevilnih primerih vsekakor niso mogle vplivati vzgojno. Zato bi se ta vzgojna funkcija Inšpekcije dela morala bolj usmeriti na področje propagande za zaščito dela v obliki predavanj, člankov v strokovnem časopisju, letakov, usposabljanja komisij za zaščito dela v podjetjih in iskanju primernih potov za skupno delovanje z Mestnim zavodom za socialno zavarovanje v cilju preprečevanja odnosno odklanjanja vzrokov nesreč pri delu.

V preprečevanju vzrokov nezgod je Inšpekcija dela naložila dostikrat tudi na nepremostljive ovire. Se vedno se namreč dogajajo primeri, da posamezna podjetja začenjajo investicijska dela, ne da bi predhodno dobila za to in za lokacijo potreben pristanek od Inšpekcije dela. Tako se pri novogradnjah ne upoštevajo najosnovnejši higijsko-tehnični predpisi, kar ima za posledico da so mnogi novi delovni prostori brez z zakonom predpisanih sanitarnih ali ogrevalnih naprav, da so brez zadostne svetlobe in brez naprav za zračenje in odvajanje prahu in škodljivih plinov, da se postavljajo v delovnih prostorih novi stroji brez naprav, ki bi ščitile zdravje delavcev itd. Ko

pri rednih pregledih inšpekcijska dela ugotovi take primere, je navadi že prepozno, da bi uspešno posegla vmes, kajti naknadno urejevanje je v večini slučajev zvezano s skoraj nepremostljivimi tehničnimi in finančnimi ovirami, a v kolikor se stanje da popraviti, tedaj so izdatki za to brezprimerno večji, kot bi bili, ako bi se zahtevane higijensko-tehnične naprave uredile predhodno.

Take težave nastajajo tudi s preurejanjem starih zgradb, kjer se nahajajo še mnoga naša podjetja. Te zgradbe večinoma niso primerne za obratovanje, a ker so tudi stroji že silno iztrošeni in nevarni za zdravje in življenje delavcev, tedaj ni čudo, da je posledica tega prekomerno število obolenj /ki doseže tudi do 14% in nezgodnih primerov. Najbolj drastičen primer so v tem pogledu železniške delavnice, kjer je do nedavnega streha propuščala deževnico, kjer so bili zaradi neurejenih ventilacijskih naprav delovni prostori zadimljeni, kjer delavci niso imeli na razpolago zaščitnih sredstev za umivanje rok. Glavni vzrok je bil v tem, ker delavnice niso dobile potrebnih denarnih sredstev od Glavne direkcije železnice že v toku leta, temveč šele okoli 15. decembra, ko odobrenega zneska niso mogle več izrabiti.

V glavnem se more reči, da so se delovni pogoji v zadnjih letih znatno izboljšali. Zlasti je treba omeniti, da so pri mnogih večjih podjetjih bile urejene garderobe, umivalnice, kopalnice in tudi svetlobne naprave. Vendar še vedno obstoje podjetja, kjer se za te namene nikakor ne morejo dobiti, dostikrat zaradi nerazumevanja, potrebna denarna sredstva. Da se iztrošene strojne naprave ne morejo obnoviti pa je dostikrat vzrok to, kar so skladi za amortizacijo nezadostni. Podjetje "Saturnus", ki ima že nad 50 let stare stroje in letno plačuje preko 300 milijonov dinarjev akumulacije s srednjo amortizacijsko stopnjo 2,8% nikakor ne more kriti stroške za redna popravila strojev. V grafični industriji je situacija še težja, kajti na področju cele Slovenije je za amortizacijo bilo v letu 1952 predvidenih 54 milijonov dinarjev, dočim stane en sam sodoben tiskarski stroj 60 milijonov dinarjev. Ta situacija narekuje, da je potrebno resno razmisliti o možnosti obnove zastarelih strojev, ki ne povzročajo same stalnih nesreč z nemožnimi transmisijskimi pogoni, temveč tudi v odnosu na istovrstna podjetja z novimi modernimi stroji v drugih ljudskih republikah znatno zmanjšujejo konkurenčno sposobnost naših podjetij, ki imajo trenutno le še to prednost, da razpolagajo s strokovno bolj kvalificiranim kadrom in da je proizvodni postopek bolj organiziran.

Pri svojem delu za omejevanje števila nezgod ima inšpekcija dela velike težave tudi s tem, ker delavci na nekaterih delovnih mestih nikakor nočejo uporabljati zaščitnih sredstev /očal, mask itd./, kljub temu, da so jim jih podjetja nabavila. Izgovarjajo se v glavnem na to, da jih ovirajo pri delu. Organi inšpekcije dela so uporabili poleg propagandnih plakatov in prepričevanja tudi kazenske sankcije, vendar dostikrat brez uspeha. Eden vzrok temu je tudi to, da so ta zaščitna sredstva v mnogih primerih neprikladna, kajti domača proizvodnja teh sredstev še ni na primerni stopnji, nabava iz uvoza je pa silno draga.

Končno je treba omeniti dokaj nerazveseljivo dejstvo, da ID pri svojih pregledih ugotavlja v mnogih primerih, da vodstva podjetij in tudi člani delavskih svetov ter posamezni strokovnjaki niso dovolj poučeni o higijensko-tehničnih predpisih. Seveda je tu krivica tudi na ID, ki ni dovoljno propagirala potrebo higijensko-tehnične zaščite, ali pa ni uporabila za to dovolj učinkovitih sredstev. Predvajanje filmov, iz katerih bi se mogle

razbrati vse nevarnosti, ki groze delavcem pri izvrševanju raznih poklicev, je skoro nepoznana stvar, dasi za tako vrsto nezornega pouka podjetja s posredovanjem ID ne bi smela štediti z denarnimi sredstvi. To je, zlasti v velikih industrijskih državah poleg strokovnih predavanj eno od najvažnejših sredstev za vzgajanje delavcev, da se sami čuvajo pred nezgodami, kajti afixiranje lepakov, zlasti če se stalno ne menjajo, ni zadosti opazno.

Invalidi dela:

Relativno veliko število nezgod pri delu, zlasti težkih, ki se dogajajo vsako leto, vodi do tega, da se konstantno viša število invalidov dela na področju mesta, katerih je leta 1949 bilo 2.703, a v I. polletju letošnjega leta že 3.450 /index 127/. S tem v zvezi se postavlja resen problem, kako in kje zaposliti te invalide, zlasti še, ker se jih podjetja iz čisto ekonomskih razlogov skušajo znebiti, dasi so se pri njih ponesrečili, odnosno se branijo, da bi invalide dela sprejeli na delo. Pri tem je treba omeniti, da tako nesocijalno stališče zavzemajo posamezna podjetja tudi napram vojnim invalidom, tako, da imata ID in Mestni biro za posredovanje dela polno posla, da take primere vsaj delno odklonita odnosno da dosežeta po neko zaposlitev invalidov. Nujna posledica tega je prekomerna obremenitev družbenih fondov in negativno psihološki momenti, ki pri invalidih povzročajo manjvrednostne komplekse - silno škodljivo za njihov nadaljnji življenski razvoj in do gotove mere tudi za družbo kot tako. Zato bi bilo potrebno, da se invalidom, ki so zaradi okrnjenosti njihove telesne integritete postali nesposobni za opravljanje njihovega dosedanjega poklica, omogoči pre-kvalifikacija in s tem pridobitev sposobnosti za opravljanje takega poklica, ki odgovarja stopnji in vrsti njihove invalidnosti.

Urejevanje delovnih odnosov:

V pogledu delovnih odnosov je značilno to, da mora ID še vedno posredovati v velikem številu primerov, ko je treba zaščititi interese delavcev. V Letu 1951 je bilo takih primerov 1.373, v letu 1952 2.056, a v prvih 6 mesecih letošnjega leta že preko 690. Tu gre predvsem za nepravilne odpovedi, kjer se od strani podjetij ne upoštevajo predpisani odpovedni termini in roki, kjer predhodno ni bil dan pristanek MSS-a za odpoved ženam ne glede na delovni staž in moškim nad 10 let zaposlitve in skupinam nad 5 oseb. Še vedno se dogajajo primeri, da direktor podjetja ne izdaja odločb o odpovedih in disciplinskem kaznovanju samostojno, temveč predhodno zahteva soglasnost upravnega odbora podjetja, dočim v pravnem pouku o možnosti pritožbe navaja, da gre pritožbena pot na upravni odbor, kar seveda ni pravilno. Mnogo je še tudi primerov, ko organi ID ugotove, da se nadurno delo, delo na dan tedenskega počitka in nočno delo ne plača po obstoječih predpisih ter da se pri močnem delu zaposluje mladina izpod 16 let starosti in žene z nad 4 mesece nosečnosti odnosno matere, pri katerih še ni poteklo 8 mesecev dojenja. Pojavljajo pa se tudi primeri, zlasti pri privatnih obrtnikih in socialističnih zakupnikih gostinskih obratov, da prijavljajo svoje v socialno zavarovanje predvsem zaradi pridobitve otroških doklad. Take primere ID najstrožje preganja in krivce predlaga v kaznovanje.

Mestna arbitraža:

Za odklanjanje nepravilnosti pri odpovedih delavcev obstoji v okviru Tajništva za ljudsko zdravstvo in socialno politiko posebna Mestna arbitraža, ki razpravlja o spornih primerih v sestavu predstavnika MLO, predstavnika MSS in zastopnik prizadete gospodarske organizacije. Od maja 1952, ko je bila ustanovljena, je Mestna arbitraža reševala mesečno povprečno po 50 spornih slučajev. V 8 mesecih preteklega leta je obravnavala 231 primerov in potrdila 124 odpovedi kot pravilne, dočim 107 /46.3%/ odpovedi razveljavila, ker niso bile skladne z zakonskimi predpisi. Letos je v I. polletju reševala 170 primerov, med katerimi je našla le 52 pravih primerov odpovedi, medtem ko je /57.5%/ odpovedi razveljavila odnosno uverila podjetja, da je odpoved potrebno preklicati zaradi neutemeljenosti.

V večini slučajev odpovedi se je ugotovilo, da je razlog poizkus gospodarskih organizacij, da razbremene svoje finančne obveznosti odnosno, da povečajo sklade za prosto razpolaganje ali pa da se brez vsakršnega čuta pravičnosti izvajajo neka litika osebnih obračunavanj, ki se dostikrat poizkuša skriti za navidezno likvidacijo podjetja ali ukinitvijo delovnih mest, samo da bi se našli t.zv. pravi razlogi za utemeljeno odpoved. Razumljivo je zato, da je nekaterim podjetjem Mestna arbitraža nezaželjena, ker poleg Mestne inšpekcije dela nastopa kot organ v zaščito delovno-pravne zakonitosti.

Varstvo žena in mladine v delovnem razmerju:

Problem zaščite žene in mladine v delovnem odnosu II ni posvečala dovolj pažnje in tudi ni dovolj uspešno nastopala, da bi odpravila razne nepravilnosti in grobe kršitve predpisov, ki so bili izdani v njihovo zaščito. Še vedno je namreč dosti primerov, da žene delajo pod zelo slabimi delovnimi pogoji, t.j. da opravljajo fizično težka dela, v vlagi, v zaprašenih prostorih v visoki temperaturi, pri sintetičnih snoveh in podobno. To se dogaja predvsem v Tovarni kleja, Kemični tovarni, Iliriji, Izolirki, Teol-u, Tobačni tovarni, Zmaju in gradbeništvu. Res je sicer, da dostikrat žene same nasprotujejo, da bi se izvedla zahteva ID po njihovi premestitvi na drugo mesto oz. delo, ki njihovi fizični konstrukciji bolj odgovarja, ker se boje, da bi potem izgubile zaposlitev, vendar ni dovolj za uspešno delovanje ID, če se zadovolji, da nastopa samo v onih primerih, za katere dostikrat zve le slučajno. Tu je potrebna posebna budnost, saj nam dovolj zgovorno kažejo statistični podatki, da se število zaposlenih žena na področju mesta stalno znižuje, iz česar se mora razbrati nedvomna tendenca posameznih gospodarskih organizacij, da žensko delovno silo zamenjujejo z moško pod pretvezo, da žene ne morejo izpolnjevati delovnih norm v takem obsegu kot moški. Če je ponekod to res, tedaj je vzrok temu le to in obena dokaz, da podjetja ne zaposlujejo žen na delovnih mestih, ki so zanje prikladna. V napornem težkem fizičnem delu žene, jasno, ne morejo tekmovati z moškimi. Tako vidimo sliko, da je bilo povprečno zaposlenih žena v Ljubljani:

Leto	Število	Index
1951	26.321	100
1952	24.080	91
1953 I. poll.	23.645	89

Jočim se je število zaposlenih moških v istem razdobju kretalo takole:

leto	število	index
1951	38.957	100
1952	37.882	97
1953 I. polletje	37.294	96

To je rešen problem, s katerim ni dovolj, da se ukvarja samo II., zlasti če se upošteva, da je od skupnega števila zaposlenih oseb v prvem polletju 1953 odpadlo na žene le 38.8% in če upoštevamo, da je v Ljubljani ogromno žena zaposlenih v raznih uradih in da je zelo razvito gostinstvo, ki navažno absorbira veliko število žena.

Učenci v gospodarstvu:

Problem, kateremu se na področju mesta prav tako ne posveča dovolj pažnje, je problem vzgajanja novih delavskih kvalificiranih kadrov. Število vajencev, ki je od leta 1947 do 1951 bilo v stalnem porastu, je namreč v letu 1952 v odnosu na predhodno leto znatno padlo in tudi v letošnjem letu še ni doseglo kumulativne točke iz leta 1951. Naslednji pregled nam najboljše prikazuje to kretanje vajencev.

leto	število	index
1947	2.173	100
1948	2.506	115
1949	2.789	128
1950	2.885	137
1951	3.183	146
1952	2.987	138
1953	3.031	139

Z ozirom na število starih kvalificiranih delavcev, ki odhajajo v pokoj, in število umrlih, je ta razvojna tendenca vsekakor nezadovoljiva. Po podatkih Obrtne zbornice je iz I. polletja letošnjega leta, v kolikor ti še veljajo, izkazanih 400 učnih mest in to večji del samo za moško vajeniško mladino. Tako je n.pr. javljenih potreb za vajence za mizarstvo stroko 55, zidarstvo obrt 21, soboslikarstvo 30, dimnikarstvo 9, pekarsko obrt 12, moško krojaštvo 28, pletilstvo 9, frizersko stroko 33, ostale potrebe pa so še iz različnih, tu ne naštetih strok. Pojavljajo se mnogi poklici, kjer ni nobenega ali pa zelo malo odraščajočega kadra, posebno v gradbeništvu, komunalnoobrtni dejavnosti in kleparstvu, tesarstvu, zidarski obrti, vodnem in stalaterstvu, livarstvu itd., kar je zelo majhen interes mladincev in zato tudi njihov odziv. Iz javljenih potreb mladincev za sprejem v vajeniški uk se vidi, da se hoče vsak izučiti za mehanika, preciznega mehanika in avtomehanika ali električarja. Mladinke se predvsem hočejo izučiti šiviljske ali krojaške stroke. Prav te stroke pa so najbolj nasičene s strokovnim kadrom. Iz tega je napraviti zaključek, da usmerjanje mladine v razne poklice ni pravilno. Frecejšen vzrok temu je dejstvo, da se posamezni poklici mladini premalo znani, ker jih nihče v dovoljni meri ne popularizira in šole premalo vplivajo na mladino, da bi jim vzbudili zanimanje za ta ali drugi ustrezajoči poklic. Najboljši dokaz za to je primer onega dijaka, ki se je po maliaturi hotel opredeliti za učenje avtomehaničnega poklica, pa so mu prigovarjali naj gre rajši učit se kleparstva, kjer vajencev primanjkuje, a je izjavil, da ga slikarstvo ne veseli. Če bi se posamezni poklici popularizirali v dovoljni meri in bi se z njihovimi specifičnostmi mladinci dovolj seznanili, vsekakor

ne bi prišlo do takih primerov. Naloga ki je nujna ni lahka, kajti mnogi privatni obrtni mojstri pa tudi državna podjetja se na vse pretege branijo vajencev a zlasti deklet. Pri tem navajajo v zagovor svojemu stališču, da imajo vajenci premalo časa za praktično učenje v delavnici in da so preveč obremenjeni s teoretičnim ukom v šolah. Ako se s tem problemom približje seznanimo, tedaj vidimo, da ima vajenec na leto 37 dni dopusta, 90 dni teoretičnega pouka v strokovni šoli, 61 dni odpade na nedelje in praznike, 20 dni na predvojaško vzgojo in druge opravke v zvezi z vojaško obveznostjo, tako da na praktičnem delu prebije letno 171 dni ali 46.6% koledarskega fonda in še to s skrajšanim delovnim časom /1. leto učenja 42 ur, a 2. leto 45 ur na teden/. V celi tri letni dobi je vajenec tako zaposlen v delavnici samo 537 delovnih dni, kar je praktično malo glede na to, da so tehnološki postopki moderne industrijske in obrtniške proizvodnje vse bolj komplicirani.

Problem pri vajencih je tudi v tem, da je njihov povprečni uspeh v strokovni šoli nezadovoljiv. Domnevni vzroki tega pojava so v tem, da se opredeli za vajenca največ takih dijakov, ki so v srednji in še preje v osnovni šoli le slabo napredovali, ker niso imeli smisla za učenje, pa tudi za praktično delo niso pokazali posebnih sposobnosti. Če se temu pridruži še to, da mojstri in kvalificirani delavci vajencem ne posvečajo dovolj pozornosti, kar se dogaja v mnogih primerih zaradi njihove velike vneme za izpolnjevanjem delovnih norm, tedaj je razumljivo, da danes vajenci pri polaganju izpitov za kvalificiranega delavca ne pokažejo onega teoretičnega in praktičnega znanja, ki je potrebno za uspešno obavljanje poslov strokovnih delavcev.

To stanje se še poslabšuje zaradi številnih razveljavitev učnih pogodb, katerih je n.pr. samo v letu 1952 bilo 195 in to 161 pri vajencih in 34 pri vajenkah. Razlogi so prav raznoliki, a nekateri taki, ki kažejo na skrajno nediscipliniranost in tudi pokvarjenost. Tako so od teh učnih pogodb bile razveljavljene 4 zaradi pobega čez mejo, 22 zaradi samovoljne zapustitve dela, 14 zaradi izključitve iz šole, 36 zaradi neuspeha v šoli, 18 zaradi tatvine in kriminala in 35 zaradi nediscipline pri delu in v šoli ali skupno 66,2%, dočim ostalih 43,8% odpade na objektivne razloge kot so bolezen, sprememba poklica, vključitev v kmetijstvo, odslužitev kadrovskega roka in na sporazumno prekinitev vajeniškega razmerja. Pri taki situaciji je razumljivo, da tudi delovanje inšpekcije dela ne more biti posebno uspešno, dasi je sicer zelo oprezna in na razveze učnih pogodb daje priistanek le v res utemeljenih primerih in še to v sporazumu z mestno obrtno zbornico, kadar gre za vajence v obrtnih delavnicah odnosno v sporazumu s Tajništvom za gospodarstvo LEO, kadar gre za vajence v industrijskih ali trgovinskih obratih.

Z zadevami učencev v gospodarstvu se bavi več različnih ustanov in to: Obrtna zbornica s prijavi potreb ali priporočil socialističnim ali privatnim obratom c zahtevkih njih za naraščajoči kader. Posredovalnica na osnovi prijav mladincev vključuje to mladino v uk. Šolska poliklinika pred vključitvijo vse te vajence pregleda in se izjasni, če je imenovani sposoben za vključevanje v to stroko. Svet za prosveto - oddelek za strokovno šolstvo dela na področju njihovega teoretičnega znanja.

Vsi ti forumi že po svojem pomenu delajo na tem področju. Osnovna pomanjkljivost pri njihovem delu pa je, da ni

prave koordinacije in sistematskega dela.

Ker je temu vprašanju treba posvetiti vso pozornost je v zvezi s tem potrebno ustanoviti komisijo prizadetih, ki naj skupno prouči te probleme in na osnovu zaključkov napravi program za uspešno in sistematsko delo.

Statistična služba:

Resnemu delu Mestni inšpekciji dela so velika ovira nepopolni podatki s področja statistike dela. Dočim so v republiškem merilu ti podatki dovolj izčrpno obdelani in zajemajo vse važnejše pojave, takih podatkov za mestno območje skorje ni. Tudi podatki, ki jih po obstoječih predpisih mora zbirati ID sama /prijave nezgod itd./, so nepopolni, ker niti kaznovanje ne more pripraviti nekaterih podjetij, da bi v redu prijavljala nezgode. Dogodijo se tudi slučajji, da podjetje ne prijavi ali ne prijavi pravočasno celo smrtno nezgodo.

Razumljivo je, da zaradi tega inšpekcija dela le s težavo spremlja kretanje nezgod, kar ji skorje onemogoča, da na podlagi potrebnih analiz podvzema pravočasno in učinkovite ukrepe v zaščito zdravja in delovnih interesov zaposlenega osebj.

Zaključki:

Glede na prikazano stanje se more predvsem sklepati, da je osnovna napaka Mestne inšpekcije dela kot družbenega organa, da se preveč pogloblja v nadzorstvo nad podjetji in kaznovanje odgovornih uslužbencev, a ne dovolj v preprečevanju nesreč. To izhaja precej iz tega, ker se smatra, da je zakon o inšpekciji dela in posamezni pravilniki pisan le za organe inšpekcije, ki naj vrši nadzorstvo nad izpolnjevanjem predpisov. Toda to ni točno, kajti ti predpisi so bili izdani, da se vsi ravnamo po njih in tudi vsak član delovnega kolektiva. Prav v tem pogledu pa mora Inšpekcija dela vzgojno delovati in navajati same delovne kolektive in vsakega posameznega delavca posebej, če je treba, da tudi sami pripomorejo, da se bodo izpolnjevali ti predpisi, ki so predvsem pisani v njihovo zaščito. Če ID te vzgojne in s tem preventivne naloge ne bo izpolnila, in če tako ne bo pri svojem delu dobila pomoč od samih kolektivov, tedaj nikdar ne bo mogla uspešno delovati, saj je nemogoče, da bi sama s svojim skromnim kadrom mogla obdelati cel teren, ki n.pr. samo v Ljubljani obsega skorje 2.500 podjetij s preko 55.000 delavci. V tem cilju naj imajo inšpektorji v podjetjih potrebne posebne sestanke, da tolmačijo članom kolektiva zakonitev in varnostne ukrepe in jih s tem dvigajo in pripravljajo, da bodo tudi sami pričeli resno delovati v zaščito lastnega zdravja in življenja. Seveda je pri tem pomisliti tudi na potrebo številčnega povečanja in strokovnega izboljšanja kadra mestni inšpekciji dela. Razen tega je nujno, da si tudi sedanji uslužbenci svoj strokovni nivo stalno izboljšujejo s študijem strokovne literature. To je pot, po kateri mora iti inšpekcija dela, da se bo afirmirala pri podjetjih in pri drugih organih družbene kontrole, na katerih sodelovanje je navezana pri izvrševanju svojih odgovornih nalog. To je tudi osnova, da se bodo odločbe inšpekcije dela spoštovale v polni meri in obenem jamstvo, da se bo njenim odločbam od strani MLO-ja dalo potrebno obeležje izvršnosti, zakar inšpekcija dela po obstoječih zakonskih predpisih sama ni pooblaščen.

Svet za zdravstvo in socialno politiko predlaga

MLO-ju, da na skupni seji obeh zborov obravnava vprašanje varstva ljudi pri delu ter ostale probleme navedene v zadevnem elaboratu ter sprejme o tem gotove sklepe.

Svet daje MLO-ju predlog teh sklepov in sicer:

Da se maksimalno zavaruje ljudi pri delu oziroma preprečuje nesreče in obolenja zaposlenih ljudi ter s tem poveča narodni dohodek oziroma zmanjša izdatke za zdravljenje, izplačevanje oskrbnin in invalidnin itd., je MLO na skupni seji obeh zborov sklenil dati vsem podjetjem, ustanovam itd. na področju Ljubljane sledeča priporočila:

1. Težišče varstva ljudi pri delu mora sloneti na samih delovnih kolektivih in naj le-ti sami znotraj podjetja postavijo posebne grupe za higiensko-tehnično zaščito pri delu. Poleg tega naj zaostrijo odgovornost glede varnosti pri delu pri vseh tehničnih kadrih. V večjih podjetjih naj se namestijo varnostni tehniki, s primerno kvalifikacijo, ki se bodo bavili v podjetju samo s higiensko-tehnično zaščito.

2. Delavce naj neprestano podučujejo o higiensko-tehnični zaščiti ter v kolikor iz malomarnosti dovolj ne pazijo za svojo varnost pri delu, predvsem s tem, da ne uporabljajo zaščitnih sredstev, naj kršitelje kličejo na odgovornost in jih primerno kaznujejo.

3. MLO poziva vsa podjetja, da izboljšajo zaščitne naprave v svojih obratih ter preskrbijo osebna zaščitna sredstva /očala, maske, rokavice itd./ ter določijo primerna finančna sredstva v ta namen.

4. Vsestransko naj zaščitijo pri delu noseče žene, doječe matere, matere z otroki in mlade delavce predvsem s tem, da žene in mladino zaposlujejo na lažjih delovnih mestih.

5. Večja podjetja naj stremijo na tem, da si čim prej organizirajo svoje obratne ambulante ter namestijo svojega stalnega zdravnika. Ta zdravnik naj vrši poleg kurative tudi preventivne posle in naj bo v tem pogledu povezan z grupo higiensko-tehnične zaščite in vsemi tehničnimi kadri v podjetju. Med podjetjem in socialnim zavodom za zavarovanje naj se napravi pogodbe glede stroškov za kurativno delo zdravnikov, medtem ko naj nosijo za preventivo stroške podjetja sama.

6. V manjših podjetjih in obrtnih delavnicah naj vrši obstoječa zdravstvena mreža /ambulatno poliklinična zdravstvena služba/ malopreventivnih ukrepov v svrhu izboljšanja varstva in pogojev dela.

7. Zboljša naj se organizacija prve pomoči v podjetjih ter potom tečajev /s pomočjo Rdečega križa/ doseže, da bo vsaj 2% zaposlenih v podjetjih znalo nuditi prvo pomoč. Ti tečaji naj se po potrebi ponavljajo. Vsek, ki usposobljen za nudenje prve pomoči naj dobi tudi tozadevno pisмено potrdilo /legitimacijo/ o čemer naj vodijo podjetja stalno kontrolo.

8. Brezpogojno se morajo držati podjetja predpisov, ki se nanašajo na gradbeno dovoljenja ter dovoljenj uporabe novih naprav in strojev ter dobiti pri tem soglasje tudi od inšpekcije dela in sanitarne inšpekcije. V bodoče bo MLO proti kršiteljem teh predpisov izvajal najstrožje sankcije.

9. Podjetja naj v predpisanih rokih dostavljajo prijave o nesrečah in tudi sama naj zavedejo svojo evidenco, da bi mogla izučevati pojave nesreč pri delu.

10. Prav tako MLO apelira na vsa podjetja in ustanove, da prenehajo s kršenjem delovno-pravnih predpisov /nezakonite odpuščanje delovne sile, dopusti, odmori, nadurno delo/ ker te kršitve rijo v skladu s socialistično moralo. Poleg tega pa obremenjujejo taki protizakoniti postopki Mestno inšpekcijo dela z delom ter jo s tem odtegujejo od vršenja njenih osnovnih nalog - to je higijensko-tehnične zaštite ljudi v podjetjih.

V cilju zboljšanja varstva ljudi pri delu in vajeniškega vorašanja MLC sprejema še sledeče sklepe:

1. Pri MLO-ju imenuje stalno strokovno koordinacijsko komisijo za higijensko-tehnično varstvo ljudi pri delu in sicer:
 - a/ od inšpekcije dela ...
 - b/ od sanitarne inšpekcije ...
 - c/ od Mestnega zavoda za socialno zavarovanje ...
 - d/ od javnega točilstva ...
 - e/ od tajništva za gospodarstvo ...
 - f/ od Mestnega sindikalnega sveta ...
 - g/ od DOZ-a.

Ta komisija ima osnovno nalogo, da vrši tozadevno propagando /s predavanji, filmi, s primernimi parolami v podjetjih itd./ ter po potrebi vrši tudi ankete v podjetjih in podobno.

2. Vsem organom MLO nalaga, da naj tretirajo inšpekcijo dela kot popolnoma samostojno dejavnost in jo nihče ne more ovirati pri njenem delu. To zahteva sam zakon o inšpekciji dela, ter dejstvo, da je Inšpekcija dela v Ljubljani že tako dokaj šibka pri izvrševanju svojih nalog.

3. MLO obveže svoje organe, da nudijo vsestranske pomoč pri pripravah in gradnji centra za rehabilitacijo invalidov, ki ga namerava prihodnje leto graditi Republiški svet za zdravstvo in socialno politiko v Ljubljani.

4. Da se doseže potrebna koordinacija med zainteresiranimi organi pri strokovni vzgoji in vključevanju mladine v uk, se imenuje pri Svetu za gospodarstvo poseben odbor za vključevanje in strokovno vzgojo vajencev, ki ga sestavljajo:

- a/ od Sveta za gospodarstvo ...
- b/ od Sveta za prosveto in kulturo ...
- c/ od Obrtne zbornice ...
- d/ od Posredovalnice za delo ...
- e/ od inšpekcije dela
- f/ od sindikata obrtnih delavcev ...
- g/ od posvetovalnice za izbiro poklicev ...
- h/ od Društva prijateljev mladine ...
- i/ od šolske poliklinike ...
- j/ od mladinske organizacije

M i k l a v e c A n g e l a

Dotaknila bi se poročila tov. Zupeta in predlagam, da se izboljša organizacija prve pomoči v podjetjih. Mestni odbor Rdečega križa je organiziral razne tečaje, vendar pa moramo reči, da se podjetja za te stvari vse premalo zanimajo. Ni se čutilo tukaj aktivistov. Marsikdo, ki je član sindikata, ima potrdilo o usposobljenosti in bo zato potrebno, da se delavski sveti in sindikalne podružnice zanimajo za te stvari, posebno zato, ker se je pokazalo, da je v podjetjih, kjer ta stvar funkcionira, manj obolenj, kot pa v drugih in da ljudje začno polagati pažnjo šele takrat, ko so tik pred tem, da že zbolijo. Posebej bi opozorila na ta problem zato, ker je v Ljubljani ta problem zelo pereč. Te nezgode prikazujejo zelo porazen občutek, ker smo imeli v l. 1953 3.160 nezgod, to se pravi 20.360 bolniških dni. Če se zamislimi v to, kakšen izpad predstavljajo te številke, bomo prišli do tega, da moramo te stvari vzeti resno v pretres. (To je bilo v celoti povedano). Posebno veliko nezgod se opaža ravno pri začetnikih, ker se jim premalo objasnjuje, kako je treba paziti nase.

F o r t u n a L o j z e

Precej teh izostankov gre na račun prekournega dela. V našem podjetju se marsikdaj vrši nadurno delo po nepotrebnem. Skrbeti bi bilo treba zato, da se to nadurno delo v čim širšem smislu odpravi. S tem ko podjetja samostojno gospodarijo, vidimo, da precej obremenjujejo ostale delavce in na račun te obremenitve gredo ravno ti izostanki. Pri teh podjetjih se opaža tudi slabša storilnost dela. Tu bi marala delovna inspekcija ostreje nastopiti, ker se ponekod te nadure sploh ne plačujejo.

K r i s t a n I v a n

Pozdravljam predlog, v katerem je rečeno, naj bi se inspekcija dela osamosvojila. Opažamo, da so delovne razmere v privatnem sektorju nemogoče, ker zanemarjajo sanitetne predpise. Premalo so seznanjeni s sanitetnimi pripomočki za prvo pomoč. Poznam tri težke primere, ko so ljudje padli s strehe radi slabih naprav. To bo treba odpraviti. S tem ne mislim reči, da tega ni tudi v drugih podjetjih. Inspekcija dela naj bi bila tudi

bolj elastična, ali pa posega po kaznovanju podjetij, kar bi brez dvoma vplivalo na sanitarno službo.

P i p a n Franc

Dotaknil bi se vprašanja vključevanja mladine, ker je bilo govora o tem, naj bi na tem delale tudi Obrtne zbornice. K temu bi dodal še to, da pritegnemo k delu še Trgovinsko in gostinsko zbornico. Poznano nam je, koliko ljudi je zaposlenih na Inspekciji dela. Ta dva tovariša nikakor ne moreta tako uspešno opravljati svojih dolžnosti, ker ne zmoreta vsega sama. Mnenja sem, da bi bilo treba ta aparat ojačati, pri tem pa ne mislim, da bi bilo treba nastaviti nove ljudi, pač pa bi bilo treba ustanoviti komisije, ki bi pregledale delo Inspekcije za delo po podjetjih. Že tov. Kristan je omenil, kakšna situacija vlada recimo v obrtnih podjetjih enega ali drugega sektorja. Osnovale naj bi se razne komisije, ki bi vsaj enkrat letno pregledale vsa podjetja. Komisije naj bi prinesla material Inspekciji za delo, katera bi potem vzela to stvar v postopek. Vidimi, da podjetja gledajo samo na rentabilnost, ne gledajo pa na to, kako bi zaščitili človeka. Te komisije bi po mojem mnenju odigrale veliko vlogo. Za delo naj bi te komisije pooblastila Inspekcija za delo. Kadar gre za izboljšanje, moramo iskati takšnih načinov.

R o d e Bernard

Naj se izvedejo sankcije, kjer se ta stvar ne dela, ne pa seveda na osnovi neke policijske kontrole. Inspekcija dela naj se posvetuje z organi delavskega sveta, kaj je prav za prav možno narediti in kaj ne., ker v nasprotnem primeru lahko pade slaba luč na podjetje, češ, da se ne bori za zaščito svojega delavstva. Iz poročila ni razvidno, ali so bili tidelovni izpadi med samim delavnim časom, ali pa izven njega. Konkretno vem za Tovarno dekorativnih tkanin, da se jih 70 % poškoduje drugje, 30 % pa v podjetju.

B r e c e l j d r . Marjan

Meni se zdi, da smo šli že prej preko namena, ki naj ga ima priporočilo MLO-ja podjetjem. Pri teh predlogih gre za kršitev namena, ki ga ima priporočilo. Mi imamo poleg zakonov in odlokov

Priloga k zapisniku 22.

tudi to obliko priporočil, ki jo daje zvezna in republiška skupščina in ljudski odbori. Ti imajo ta smisel, da lahko priporočiš nekaj, kar ni predmet predpisov, katere ti lahko daješ. Mi ne moremo dati priporočila, naj se nekdo drži predpisa. Mislim, da je treba apelirati na področje, katerega podjetje samo izvaja, oz. samostojno izvaja. Vsem organom MLO-ja se nalaga, da tretirajo Inspekcijo dela kot samostojen organ. Tukaj je treba preformulirati to priporočilo, ker drugače ne bo imelo nobenega efekta. To pa, kar je zdaj tovariš konkretno rekel, da tu res nastaja problem, ker naša Inspekcija dela zahteva včasih izvršiti dela, kateta presegajo možnosti podjetja. Kjer gre za izvajanje predpisov, jih je treba izvajati. Kjer pa gre za to funkcijo Inspekcije dela in sicer za izboljšanje, tam je treba nekaj pameti, inspekcija dela se mora predhodno posvetovati s podjetjem. Ne moreš podjetju naložiti kazni 5-10 milijonov, ko veš, da jih ne bo moglo plačati.

M o d i c d r . H e l i

Padel je predlog, da se predlogi in priporočila še enkrat pregledajo. Vse te stvari v obliki priporočil izpadejo. Predmet priporočila samega velja za podjetja, ki ne morejo sama organizirati sanitarne pomoči. Priporočila bodo preformulirana. Preformuliral jih bo Svet za zdravstvo in socialno politiko, oz. bo izdal v smislu teh pripomb predloge, katere naj potem smatra, da so kot taki sprejeti. Tu pa so zdaj še predlogi za koordinacijsko komisijo in pa za komisijo za vključevanje in strokovno vzgojo vajencev. Obstoji konkretni predlog za sestavo te komisije. Ali sprejmete, da se ti dve komisiji ustanovita? Mogoče ima kdo k temu kako pripombo.

B u r i č N.

Predno je šla Inspekcija dela po podjetjih, se je predhodno posvetovala s podjetji samimi. Pri tem je ugotovila večje ali manjše nedostatke. Imamo danes po posamznih podjetjih take primere, katerih ne bi mogli zatreti, kljub temu, da bi hoteli izvajati stroge ukrepe o inspekciji dela. V tiskarnah, kjer je delo zdravju škodljivo, delajo nadure. Zdravniške komisije so ugotovile, da se mora v teh podjetjih skrajšati delovni čas. Pri tem se ne misli reči, da strojni stavci ne smejo delati več kot 7 ur.

Zadevo je proučila Inspekcija dela, dala isto na Republiško inspekcijo dela in nato na Svet za zdravstvo in socialno politiko LRS. Res je to, da tega visoko kvalificiranega kadra ni. Res je obstojala prej politika premajhnega usposabljanja, kar ni bilo pravilno. Zdravniki sami so postavili tudi to vprašanje na dnevni red. (glede zdravlju škodljivega dela).

Tudi če bi izdali kak strog odlok, se ta ne bi izvajal. Sindikat se je zmenil z Združenjem grafičnih delavcev, da se mora čimprej usposobiti strokovni kader, in da se mora zdravlju škodljivo del omejiti, ne pa prepovedati. Republiški sindikat grafičnih delavcev je mnenja, ~~paš~~ se zahteva izključno visokokvalificirano delo, tako da bi se pomožnim delavkam, ~~kž~~ delajo 8 mesecev, reklo da je bolje, kakor pa da be iste bile brene socialnega zavarovanja vseh 12 mesecev. Konstatirali smo to, da delavci oz. delavke zaščitnih sredstev sploh ne uporabljajo. Podjetja ne podvzamejo ničesar, nego čakajo oblasvenega organa, da bo te stvari uredil. V Tovarni "Zmaj" je bil kršen delovno-pravni predpis. Ista tovarna je imela meseca avgusta nekaj več kot 100 zaposlenih.

Za izdelavo baterij za Turčijo so vzeli še 200 ljudi. Posamezne delavke so dobivale 3 200, 3 500 ali 3 800 din plače.

Za prvo silo so bili dani naslednji predlogi:

1. poskusna doba ne sme biti krajša od 3 mesecev,
2. nobena delavka ne more oz. ne sme imeti manj kot 5 000 din ~~pl~~
3. pregledi v zvezi s higijensko-tehnično zaščito.

V posameznih podjetjih se dogaja, da se samovoljno izdajajo ali kršijo gradbeni predpisi s tem, da nekatera dozidavaj prezidavajo in podobno. Morali bomo poleg obstoječih zakonskih predpisov upoštevati tudi gradbeno-pravne predpise, kateri so v zvezi s tem nujno potrebni. Mnenja sem, da MLO ne more izdajati teh priporočil oz. pooblastil, ker je zato merodajna Republiška inspekcija dela kot najvišji organ v vsaki posamezni republiki. Ta daje ta pooblastila izključno inspektorjem dela. Realizirati je treba danes v podjetjih tisto, kar v osnovi obstoja. K vsem tem stvarem je treba pristopiti z večjim pazumevanjem. V podjetju imamo te stvari: podjetje ne more urediti sanitarnih stvari zaradi tega, ker je prenatrpano z delavnimi mesti, poleg tega imamo v podjetjih še privatne stranke, katere bi morali spraviti iz podjetij, da bi se prostori preuredili in tako odgovarjali sanitarnim pogojem podjetij samih. V zvezi s tem smo pred tremi, štirimi meseci izdali "Izveček iz splošnega pravilnika o higijensko-tehnični zaščiti dela.

V zvezi s tarifnimi pravilniki bi vam povedal tole: nikjer ni predviden dela prost dan. Imate primere, ko imajo uslužbenci podjetij določene % po službenih letih, za delavce teh pa se nihče ne briga.

M u l e j Metka

Tukaj govorim samo o higijensko-tehnični zaščiti našega delavca. Rada bi vprašala, kdo bo odgovarjal za materialnozaščito. Povedala bi konkreten primer: Modna konfekcija je bila v likvidaciji. Tovarna "Volnenka" je imela delavce več kot 3 mesece na brezplačnem dopustu zaradi slabega poslovanja in nihče od nobene organizacije se ni zanimal za materialne dobrine teh ljudi. Kdo je prav za prav kompetenten, da so v Tovarni "Zmaj" dosegli to, da minimalna plača ni smala znašati manj kot 5 000 din, medtem ko je bil ta znesek v tekstilni industriji znatno manjši od 5 000 din. Bi morda tov. Burič na to odgovoril.

D e r m a s t i a Mara

Vprašala bi delovni kolektiv Tovarne "Volnenka", kaj zakaj ni delal to, kar trg zahteva. Namesto tega so oni imeli intrige in zaloge povišali na 92 milijonov din. Družba ni tukaj zato, da bo nagrajevala slabo gospodarjenje.

Ad 3. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O ODLUKU O RAZPISU
NADOMESTNIH VOLITEV V 27. VOLILNI ENOTI
ZA ZBOR PROIZVAJALCEV MLO.

=====

Predlog obrazloži Di Batista Franc, član Gospodarskega
- svata, kakor sledi:

Na temelju 20. in 117. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov /Uradni list LRS št. 31-102/53/ ter 6. tč. 68. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin /Uradni list LRS št. 19-90/52/ v zvezi s sklepom zbora proizvajalcev izdaja Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na XXIII. skupni seji mestnega zbora in zbora proizvajalcev z dne 22. II. 1954

o d l o k

o razpisu nadomestnih volitev.

1. člen.

Razpisujejo se nadomestne volitve v 27. volilni enoti za volitve v zbor proizvajalcev MLO Ljubljana, ki obsega na območju mesta Ljubljane naslednje gospodarske organizacije: "Marmor", Resljeva cesta 30., "Žaga", Resljeva cesta 24., "Mestna plinarna", Resljeva cesta 28., "Megrad", Kotnikova ul. 10., Brilli Janez, Cegnarjeva ul. 12., Hauliček Franc, Zaločkarjeva ul. 22., Jager Franc, Bohoričeva ul. 25., Jakovac Juro, Cegnarjeva ul. 4., Jakovac Rudolf, Cegnarjeva ul. 4., Rebernik Branko, Šlajmerjeva ul. 1., Rebernik Franc, Šlajmerjeva ul. 1., Kovač Janez, Zaločkarjeva ul. 11., Ogrinc Vinko, Cegnarjeva ul. 8., Zupanc Lovrenc, Zaločkarjeva ul. 9. in Gašperšič Pavla, Cegnarjeva ul. 4.

2. člen.

Ker se je odbornik zbora proizvajalcev za 27. volilno enoto B u d n a Anton, Ljubljana, Ulica talcev 21., za stalno preselil v Maribor, Kopitarjeva ul. 8. in je vsled tega prenehalo njegovo delovno razmerje oz. članstvo v gospodarski organizaciji na območju mesta, mu je po sklepu zbora proizvajalcev prenehal tudi mandat.

Nadomestne volitve bodo v . 12. IV. 1954. . .

3. člen.

Ta odlok se objavi v Uradnem listu LRS, na oglasni deski MLO v Ljubljani in pri vseh gospodarskih organizacijah te volilne enote.

4. člen.

Odlok stopi v veljavo takoj po objavi.

Predsednik MLO:
/Dr. Heli Modic/

M o d i c d r . H e l i

v 27. volilni enoti je tov. Budna podal ostavko in to poslal naši komisiji in prosil, da to sporočimo zboru proizvajalcev. Mandatno-imunitetna komisija predlaga MLO-ju, da sklepa o prenehanju mandata tov. Budne, ki se je za stalno preselil v Maribor. S tem je prenehal tudi njegov mandat, ker ne more zastopati več delovenga kolektiva svojega potročja. O tem sklepa zdaj samo zbor proizvajalcev, o razpisu volitev v tej volilni enoti pa sklepata oba zbora. Ali ima mogoče kdo kakšne pripombe k temu. Sklep bi se glasil takole: Odborniku zbora proizvajalcev v 27. volilni enoti je prenehal mandat, zaradi česar nej se razpišejo nadomestne volitve. Prosim za predloge novega člana, katerega morata sprejeti oba zbora.

Volitve v 27. volilni enoti se bodo vršile dne 13. aprila 1954.

Ad 4. PERSONALNE ZADEVE.

=====

Predlog obrazloži tov. Tomičevič-Žagar Fani, član
mestnega zbora, kakor sledi:

Predlog za dopolnitev svetov in komisij
MLO glavnega mesta Ljubljane.

=====

Poročevalec: Tomičevič-Žagar Fani, član mestnega zbora.

Svet za gospodarstvo:

Po 141. členu Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin spadajo v delavno področje Sveta za gospodarstvo naslednje zadeve:

sestavljjanje predlogov družbenega plana in proračuna,
zadeve s področja financ,
zadeve s področja trgovine, gostinstva in turizma,
zadeve s področja kmetijstva in gozdartva, lova in ribištva

V smislu 143. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin ima Svet za gospodarstvo lahko predsednika in do 12 članov. Predsednik in člani se volijo za eno leto.

Upoštevajoč navedene predpise cit. zakona, kakor tudi preobremenjenost nekaterih dosedanjih članov Sveta za gospodarstvo in nepravilno sorazmerje zastopnikov mestnega zbora in zbora proizvajalcev v zvezi s tem, da poteče v tekočem letu funkcijska doba izvoljenih članov Sveta, se predlaga razrešitev vseh članov Sveta in sicer:

1. Sitar Franc, član mestnega zbora,
2. Barlič Janez, " " "
3. Maček Leopold, " " "
4. Borštnik Franc, " " "
5. Kristan Ivan, " " "
6. Di Batista Franc, član zbora proizvajalcev,
7. ing. Gustin Božidar, direktor Ind. biroja,
8. Iskra Cene, direktor Putnika,
9. Hafner Pavel, direktor Narodne banke-podružnice 601,
10. Novak Franjo, uslužbenec Slovenija-impex-a,
11. Fajn Ciril, direktor Tovarne "Saturnus".

V novi Svet za gospodarstvo se predlagajo sledeči:

1. Sitar Franc, član mestnega zbora,
2. Borštnik Franc, " " "
3. Kristan Ivan, " " "
4. Maček Leopold, " " " in predsednik ObLO Polje,
5. ing. Bajec Viktor, član zbora proizvajalcev,
6. Škerlavaj Milan, " " "
7. Plazar Franc, " " "
8. Di Batista Franc, 2 " "
9. Rakušček Zdravko, " " "
10. ing. Guštin Božidar, direktor Ind. biroja kot strokovnjak za industrijo,
11. Brumen Ivan, tajnik Mestne gostinske zbornice kot strokovnjak za turizem in gostinstvo,
12. Hafner Pavel, direktor Narodne banke-podružnice 601 kot strokovnjak za posle s področja financ.

Svet za notranje zadeve:

Razreši se: Vodopivec Vlado, predsednik Sveta, član Mestnega zbora, radi preobremenitve z drugimi posli.

Imenuje se: Urbančič Marjan, član mestnega zbora za predsednika Sveta.

Komisija za izvolitve in imenovanja:

Razreši se: Urbančič Marjan, radi izvolitve za predsednika Sveta za notranje zadeve.

Imenuje se: Vršnik Lojze, za predsednika komisije, član mestnega zbora.

Komisija za pregled in odobritev delovnih mest
v gospodarskih organizacijah:

Razreši se: Budna Anton, član zbora proizvajalcev radi službene premestitve v Maribor.

Imenuje se: Btagar Bogomir, član zbora proizvajalcev, za člana komisije.

Svet za zdravstvo in socialno politiko:

Svet za zdravstvo in socialno politiko predlaga ustanovitev strokovne koordinacijske komisije za higijensko-tehnično varstvo ljudi pri delu.

V komisijo se imenujejo:

1. Kačar Alfonz, inspektor dela MLO, kot zastopnik Inspekcije dela,
2. dr. Polh Franc, sanit.inspektor, kot zastopnik Sanitarne inspekcije MLO,
3. Tratnik Jože, uslužbenec ZSZ, kot zastopnik Zavoda za socialno zavarovanje,
4. Vodopija Janko, pom.javn.tožilca, kot zastopnik tožilstva,
5. Butala Vinko, pravni referent MLO, kot zastopnik Tajništva za gospodarstvo,
6. Kopač Stane, strojni tehnik v Kurilnici, kot zastopnik mestnega sindikalnega sveta,
7. Cerar Angelca, uslužbenka DOŽ-a kot zastopnik zavoda.

Okrajno sodišče: Razrešitev sodnika porotnika.

Razreši se: Budna Anton, sodnik porotnik, radi službene premestitve v Maribor.

predsedujoči (Tomičevič-Žagar Fani) predlaga razrešitev tov. Vodopije Vladota. Za predsednika tega Sveta se imenuje član mestnega zbora Urbančič Marjan. Predlog jesoglasno sprejet. Že na zadnjem zboru proizvajalcev smo razpravljali o tem, da je terba izpopolniti Gospodarski svet po 141. členu Zakona o ljudskih odborih. Komisija za imenovanja predlaga, da se razreši celotni Gospodarski svet in imenuje nov. Predlog je soglasno sprejet.

Ker je s tem dnevni red izčrpan, predsedujoči zaključajo sejo.

Vodja zapisnika:
(Š i v i c Silvo)

Predsedujoči:
(M o d i c dr. Heli)

Overiteljja zapisnika:

1. Mravlje Božo
2. Matelič Alojz

Mravlje Božo
Matelič Alojz